Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo bibliotekos

DARBININKAS

XLVI NR. 18. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, KOVO - MARCH 10, 1960 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

J. Tautose laukia Chruščiovo ženklo: ginčytis ar tylom apeiti?

Stevensonas sutiko apeiti tylom šaltojo karo klausimus, bet Gromyko nesutiko

Jungtinės Tautos kovo 7 susirinko tęsti penkioliktos sesijos. Susirinko be triukšmo ir be politinių žvaigždžių televizijai — tokių kaip Castro, Chruščiovas.

Amerika savo delegaciją papildė dar Mrs. Roosevelt, kad delegacija atrodytų priimtinesnė Maskvai. Tačiau nėra ženklų, kad jai eitų sklandžiau susitarti su Sovietais. Stevensonas prieš 2 savaites buvo paskyręs Gromyko savo planą dėl sesijos darbų. Kovo 6 tarėsi žodžiu 70 minučių. Tačiau nieko nesutarta. Tik iš Stevensono ir Gromyko pareiškimų aiškėja, kad Gromyko mėgino padaryti biznį: **jei Amerika tylės apie Vengriją ir Tibetą, tai Sovietai tylės apie lėktuvą U-2.**

Stevensonas atėjo su pozicija: JT turėtų svarstyti tik pagrindinius klausimus. Tarp jų — Kongo reikalas, JT narių mokėjimai (nes gen. sek. Hammarskjoldas paprašė Kongo ekspedicijai jau 135 mil., o Sovietai neduoda visai nieko).

Gromyko pozicija: svarstyti visus klausimus, pirmoje eilėje nusiginklavimą, apie kurį kalbėjo jau Chruščiovas pernai; galima išleisti tokius, kaip Vengrija, Tibetas.

Sovietai savo agresinę poziciją aštrina. Gromyko pademonstravo opoziciją prieš Hammarskjoldą — nedalyvavo jo surengtame priėmime Ghanos prezidentui Nkrumah. Maskvos spauda kaltino jau Stevensoną, kad jis laikosi šaltojo karo kaip ir jo pirmatakas.

AMERIKOS VIRŠŪNĖS Jungtinėse Tautose: A. Stevensonas ir Mrs. E. Roosevelt.

Kaltina Stevensoną tylos sąmokslu

Už aukščiau minėtų oficialių žinių slepiasi dar užkulisinės. Esą A. Stevensonas, siūlydamas svarstyti JT sesijoje tik pagrindinius dalykus, turėjo tikslą išvengti klausimų, kurie sudaro šaltojo karo atmosferą. Jis norėjo sudaryti JT bendradarbiavimo atmosferą, kad paskui galėtų patogiau spręsti ir nusiginklavimo klausimą. **Tad jis sutiko palikti tyloje tokius klausimus kaip Vengrijos, Tibeto. Siūlė išimti ir nusiginklavimo klausimą, kol Amerika nėra to klausimo pakankamai išsvarsčiusi.** Gromyko sutikęs viena sąlyga: jei pavasarį nusiginklavimo klausimas būtų svarstomas specialioje sesijoje. Kai to Stevensonas nepažadėjo — pasitarimas sugriuvo ir Stevensonas paneigė anas derybas.

Paaiškėjus aniem užkulisiam kilo pasipiktinimas labiausiai tarp vengrų ir tibetiečių. Vengrų tautinis komitetas įteikė protestą prieš jų išdavimą. Tibetiečiai kreipėsi į Thailando ir Malajų atstovus, kurie rėmė jų klausimo įrašymą į darbų tvarką.

NUO KO PRIKLAUSYS SPRENDIMAS

Jungtinėse Tautose darbas delsiamas. Vis dar tariamasi užkulisiuose dėl darbų tvarkos. O daugiausia esą laukiama Amerikos atst. Thompsono pasikalbėjimo su Chruščiovu. Thompsonas vasario 27 jau buvo Maskvoje ir norėjo prezidento Kennedy laišką įteikti, bet rytojaus dieną Chruščiovas išvyko į Sibirą kolchozų lankyti. Dabar kovo 8 Thompsonas buvo pakviestas atskristi pas Chruščiovą. Nuo šio pasikalbėjimo priklausys ir pajudėjimas Jungtinių Tautų sesijoje.

SOVIETŲ VIRŠŪNĖ Jungtinėse Tautose: Gromyko.

KENNEDY IR PRIEŠ PASKOLĄ

Prezidentas Kennedy spaudos konferencijoje kovo 8 buvo daug klausinėjamas apie paramos ir paskolos davimą katalikų privatinėm mokyklom. Atsakė:

— **Paskolos klausimas** yra atskiras dalykas ir nesietinas su jo pateikta mokyklinės paramos programa. Jei Kongresas jį svarstys, turės žiūrėti, kiek jis suderinamas su konstitucija. Prezidentas mano, kad tokia paskola konstitucijai priešinga. Klausiamas, ar Kongreso priimtą paskolą jis vetuotų, aiškaus atsakymo nedavė.

—**Dėl santykių su kom. Kinija.** Ji yra karingai nusiteikusi Amerikos atžvilgiu. Ji atmetė Amerikos pasiūlymą keistis korespondentais, tačiau — sakė prezidentas — mes nenustosim siekę ir toliau įtampą su kom. Kinija švelninti.

— Dėl Laos, dėl Amerikos mašinų, kurias prekybos departamentas leido parduoti Sovietam prieš apsaugos departamento priešingus nusistatymus, bet kurios šiuo tarpu sulaikytos senato įsikišimo dėka, — prezidentas nieko aiškesnio ir konkretesnio neatsakė.

— **Iždo valdytojas** Dillon kovo 7 kalbėjo apie galimą prekybos atsigavimą nuo balandžio mėn.

DĖL PASKOLOS PRIVATINEI MOKYKLAI

N. Y. Herald Tribune daugiausia rašo apie konfliktą tarp prezidento ir katalikų vyskupų dėl mokyklos. Sekmadienį buvo parašęs: jei Kongresas vyskupų pageidaujamą paskolą priimtų, prezidentas greičiausiai nevetuotų. Trečiadienį tas pats laikraštis jau informavo, kad prezidento nusistatymas prieš privatinės mokyklos rėmimą tebėra griežtas. Jis esąs prieš visas pastangas pakeisti jo programą. Priminė, kad pereitais metais, kai senate sen. Morse pasiūlė paskolą privatinei mokyklai, sen. Kennedy pasisakė prieš. Rinkiminėje kalboje jis argumentavo aną savo nusistatymą: "Aš maniau, kad tai aiškiai prieš konstituciją".

Nors demokratų lyderis Kongrese J. McCormack nepritaria prezidento nusistatymui, bet demokratų lyderis senate M. Mansfield palaiko prezidento nusistatymą. Visi trys yra katalikai.

Amerikos lakūnų ir narūnų gausūs rekordai

Rekordas iš gilumos

Amerikos povandeninio laivo du karininkai kovo 3 išnėrė iš povandeninio laivo, kuris buvo 318 pėdų gilumoje. Paviršių laimingai pasiekė per 55 sekundes. Ankstesnis rekordas buvo 302 pėdos.

— **Povandeninis laivas** "Patrick Henry" su pilnu Polaris raketų kroviniu, iš Holy Loch bazės išvykęs, išbuvo po vandeniu 66 dienas ir 22 valandas. Tai naujas rekordas. Iškilo iš vandens kovo 8.

— **Lakūnas Max Conrad** kovo 8 Miami nusileido po kelionės aplink žemę. Ją apskrido per 8 dienas 18 valandų 49 minutes. Kelionės ilgis 25,457 mylios. Ankstesnis 1959 rekordas buvo 29 dienos. Sunkiausia buvo keliauti per Saharą. Turėjo haliucinacijas, vos neprarado sąmonės per 5 valandų laiką.

— **Raketinis lėktuvas,** majoro Bob White vadovaujamas, kovo 7 pasiekė greičio rekordą — 2950 mylių per valandą. Lėktuvas buvo paleistas iš kito lėktuvo, kuris jį buvo iškėlęs iki 45,000 pėdų aukščio.

— **Pašto valdytojas** siūlys Kongresui pakelti pašto rinkliavą — 5 ir 8 cn. laiškui. Dabar paštas turįs metam 900 mil. deficito.

AFRIKOS FRONTE TAIP PAT NIEKO NAUJO

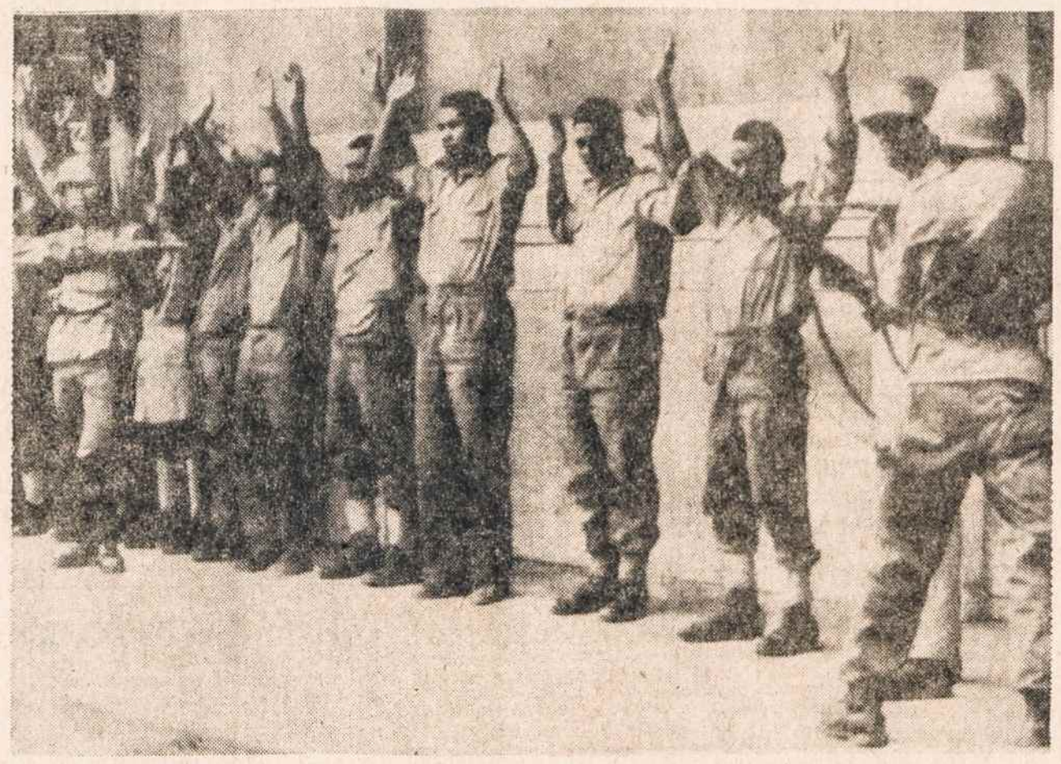

JUNGTINES TAUTAS PAĖMĖ Į NELAISVĘ. Matadi mieste Kongo kariuomenė paėmė į nelaisvę sudaniečius. Sudanas paskelbė, kad visai pasitraukia iš Kongo.

Konge permainų nedaug. J. Tautos gauna pagalbos iš Tuniso — 600 vyrų, kurie turėjo atskristi kovo 8, iš Indijos 3,000 po savaitės. J. T. atstovas Dayal pasiūlė Kongo vyriausybei derybas dėl uosto Matadi grąžinimo Jungtinėm Tautom, iš kurių Kongo kariuomenė atėmė. Kongo vyriausybė sutiko derėtis, bet tik su Dayal įpėdiniu. Reikalauja, kad Dayal dingtų. Kongo vyriausybė taip pat reikalauja, kad Jungtinės Tautos perduotų jai pagrindinius aerodromus. Be Kongo žinios jokis lėktuvas negalįs pakilti ir nusileisti. Amerikos 4 laivai, kurių buvo sustoję Atlante prie Kongo, jei reiktų pagalbos JT, pasitraukė. Kongo lyderių konferencija Malagasy dar atidėta belaukiant atvykstant Gizengos.

— **Kuboje** Castro valdymo laikais jau nužudyta 591 Castro priešas (Hammarskjoldas dėl jų nealiarmavo).

Ben Gurion apie Amerikos žydus

Amerikos žydai "vis labiau ir labiau užmiršta, ką reiškia būti žydu", kalbėjo kovo 5 Ben Gurion Amerikos ir Kanados žydų sąjungoje Izraelyje. "Nes vis labiau ir labiau Amerikos žydus sieja su sinagoga socialinis, ne religinis interesas". Ben Gurion šaukėsi, kad Amerikos žydų jaunimas emigruotų į Izraelį. Tai sustiprintų ne tik atsvarą prieš arabus, bet ir jų pačių pasijutimą, kad jie žydai.

Bedarbių skaičius pavojingai auga

Darbo sekretorius kovo 7 pareiškė, kad vasario mėn. bedarbių skaičius pasiekė iki 5,705,000. Nuo sausio padidėjo 320,000. Tai 6,8 proc. Jau 15 savaičių visai be darbo yra 1,600,000. Iš jų 40 proc. be darbo yra daugiau kaip pusė metų.

Skandalingai bedarbių skaičius didinamas

Sen. John L. McClellan, tyrinėjęs savivaliavimą ir piktnaudojimą unijose, atkreipė akis į Cape Canaveral, kur gaminamos raketos. Rado, kad ten streikai ir sąmoningas delsimas atėmė 100 darbo dienų arba 725,000 darbo valandų. Streikavo dėl atlyginimo už antvalandžius. O už tuos antvalandžius kai kurie elektrotechnikai supildavo per savaitę po 400-500 dol. Trys vietos unijos tokiais streikais susabotavo raketų bandymo darbus.

TAIKOS KORPAS — SVEIKA IDĖJA

Ji pastatė jaunimui prieš akis konkretų tikslą ir dėl to rado palankių atgarsių

SHRIVER, Taikos korpo viršininkas.

Kennedy viena iš idėjų, radusių daugiausia susidomėjimo, yra "taikos korpas" (Peace Corps), kuris organizuoja Amerikos jaunimą pagalbai atsilikusiuose kraštuose. Vyrus ir moteris tarp 21-30 metų.

Gallupo institutas rado, **kad 72 proc. amerikiečių korpo idėjai pritaria. Tėvų 66 proc. pareiškė mielai leis savo vaikus.** Jaunimas reagavo entuziastiškai — iki šiol įsiregistravo 15,000 savanorių. Korpo viršininkas Shriver mano, kad per pusmetį pasisiūlys 100,000 Tačiau ne visi bus priimti. Kennedy pareiškimu, nebus čia vietos avantiūristam. Bus atrinkti griežtai tik tinkami darbui ir socialiniam bendravimui. Jie bus paruošti atskirom profesijom, nes atsilikusiem kraštam reikalingi tik kvalifikuoti žmonės: žemės ūkiui, statybai, technikai, mokyklom, ypač anglų kalbai mokyti, sportui, sveikatos reikalam. Per 6 mėnesius jie bus treniruojami, supažindinami su sąlygom to gyvenimo, į kurį jie bus siunčiami. Nors bus siunčiami mažom kelių asmenų grupėm ,bet negalės ten gyventi "amerikiniu stiliumi". **Turės gyventi, kaip gyvena vietos gyventojai, nors tai būtų tropikų džiunglės.**

Jie dirbs svetimuose kraštuose dvejis metus. Negaus atlyginimo. Tik kelionės išlaidas, transportą, smulkias išlaidas kaip kareiviai. Shriver mano, kad iki metų pabaigos bus paruošta 500 — 1,000 korpui tinkamų narių. Jų paruošimas betgi atsieis apie 5,000—12,000 dol. kiekvieno.

Taikos korpo narių uždavinys — ne tik padėti atsilikusiem kraštam pakilti kultūroje, bet ir plėsti sugyvenimą. Jaunimas geriau supras jaunimą.

Taikos korpo idėja ne nauja. Prieš dvejis metus su tokia idėja pasirodė anglas Alec Dickson ir suorganizavo "Anglijos savanorių užsieninę tarnybą" (Britain's Voluntary Service Overseas). Remiamas dvasininkų ir vyriausybės, jis sėkmingai sutelkė 18-24 metų jaunimą, ir iš 165 savanorių metų eigoje pasitraukė tik 2. Jie paskirstyti po 25 kraštus, pradedant nuo Kenya ir baigiant Labradoru.

Kennedy "taikos korpas" užsieniuose sutiktas skirtingai. Indijos Nehru sutiko palankiai. Afrikos Nigerijoje atsiliepta su įtarimu: **ar tai nebus Amerikos šnipų tinklas po visą Afriką?** Ši nuomonė aiškiai paleista sovietinės agentūros. Sovietam ji nepriimtina, nes jiem nebuvo priimtinas ir Indokinijos geradario džiunglių gydytojo Tom Anthony Dooley veikimas.

KRITIKOS BALSAI DĖL JUNG. TAUTŲ

NEMOKI — NEBALSUOK!

Journal American tokia antrašte atsiliepė į faktą, kad Kongo ekspediciją turi apmokėti tik Amerika, o Sovietai nemoka nė cento. Laikraštis sako: **Rusai nemoka ne dėl to, kad jie dėtųsi neturtingi, bet dėl to, kad jie neturi simpatijos JT akcijai. Visai natūralu. Vagis nenori mokėti pinigo policininkui išlaikyti.**

Mes manome: JT turi atimti teisę balsuoti Sovietam ir kitiem raudoniesiem, kol jie nesumoka. Ir nesiduokim įgąsdinami tų, kurie įspėja, kad Sovietai galį išeiti iš JT dėl tokio griežtumo. Sovietai šiaip ar taip išeis, jei ir kada tai matys jiem naudinga, bet ne anksčiau.

Kada Sovietai iš J. Tautų išeis

Šiandien Jungtinės Tautos— kalba ilgametis buvęs Amerikos delegacijos JT pirmininkas Cabot Lodge Life žurnale, — yra krizėje. Sovietai mėgina jas sugriauti. Tikiu, nesugriaus. Sovietų Sąjunga išeitų iš Jungt. Tautų su satelitais rytojaus dieną, jei manytų, kad su jais išeis vadinami neutralieji. Taip kaip dabar Sovietam neapsimoka išeiti. To vietoj jie atsisako mokėti mokesčius ir vykdo sabotažą.

Amerikos vadovavimas turįs išgelbėti JT. Šios organizacijos naudai Amerika turėtų:

— kelti "atviro pasaulio" idėją, t. y. duoti laisvę informacijai, kelionėm, panaikinti radijo trukdymus, — kelti mintį, kad atsisakantieji nuo prievolių mokėti gali netekti teisės balsuoti, — sudaryti komisiją, kuri svarstytų ginčus dėl susisiekimo su vakarų Berlynu, — nekalbėti apie ūkinį karą prieš Sovietus, o kalbėti tik apie geresnio gyvenimo sukūrimą, tai sujungtų nekomunistinius kraštus.

AMERIKA IR KOM. KINIJA

Varšuvoje pasitarime tarp Amerikos ir kom. Kinijos atstovų kovo 8 buvo atmestas Amerikos siūlymas keistis korespondentais. Kinijos atstovas net nepriėmė Amerikos korespondentų sąrašo. Pirma sąlyga bet kokiem santykiam — esą Amerika turinti "baigti Formozos salos okupaciją".

KUBA IR AMERIKA

Castro kovo 7 darbininkam kalbėjo, kad Amerika norinti pirkti Kubos cukrų. Būsią deramasi, galimas atlyginimas už nusavinimus.

Dr. Adolfas Šapoka, T. Žiburių redaktorius, kovo 9 mirė. Mirė širdies smūgiu 3 p.p. gatvei prie redakcijos.

Atitaisymas

Darbininke kovo 7 pirmame pusl. ištraukoje iš Tablet išspausdinta: "Šie diplomatai buvo ambasadoriai prie Šventojo Sosto, atstovaudami buvusiom komunistinėm vyriausybėm". o turėjo būti: nekomunistinėm.

Prisipažįstu kaltas - pavalgydinau išalkusį

Iš partizanų kovos Lietuvoje (6)

Vyskupas V. Borisevičius pagal tardymo protokolą taip atvaizdavo savo ryšius su partizanais:

"Tų pačių metų (1944) liepos ar rugpiūčio mėnesio pradžioje Kaupas atvažiavo pas mane į Telšių kuriją ir paprašė manęs išskirti "Vanagų" gaujoms į Platelius kapelioną, kuris turėsiąs atlikti tikybines apeigas: klausyti išpažintį ir dalinti komuniją. Aš atsisakiau paskirti specialų kunigą ir pasiūliau Kaupui gaujos dalyvius siųsti į Platelių bažnyčią, kur buvo trys kunigai — klebonas Balčiūnas, vikaras Znotinas ir neetatinis kunigas rezidentas Adomauskis, — kurie pilnai galėjo aptarnauti 'Vanagų' gaujos dalyvius . . .

"Paskutinio pasikalbėjimo su Kaupu metu dalyvavo mano pagelbininkas vyskupas Ramanauskas.

"1945 metų vasario mėnesį pas mane į Telšių kuriją užėjo Misevičius, su kuriuo aš prieš tai labai ilgai, gal būt, apie metus nesimačiau (Edvardas Misevičius — buvęs diplomatas, nuo 1926 pasitraukęs į savo ūkį, buvęs Plungės burmistras, su V. Borisevičium pažįstamas nuo 1917 Rusijoje. Red.). Misevičius man papasakojo, kad jis slapstėsi gaujose. Man besikalbant su juo, į kuriją atėjo Jazdauskas, kuris atvyko į Telšius kartu su Misevičiumi kažkokių pirkinių. Jie manęs prašė parūpinti gaujoms maisto produktų, pareikšdami, kad jeigu ši pagalba nebus suteikta, tai gaujos bus priverstos plėšti gyventojus. Aš jiems atsakiau, kad aš nenoriu savęs kompromituoti, teikdamas gaujoms pagalbą maisto produktais, bet patariau jiems pakalbėti šiuo reikalu su Rikšlių klebonu Kiela, atvykusiu tą dieną į kuriją, ir pakviečiau Misevičių ir Jazdauską pas save pietų. Misevičius ir Jazdauskas čia pat nuošaliai kalbėjosi su kunigu Kiela. Tačiau apie ką jie kalbėjo, aš nežinau, bet paskui, valgant pietus, Misevičius pasakė, kad Kiela pažadėjo suteikti gaujoms reikalingą pagalbą. Jazdauskas anksčiau buvo Lietuvos kariuomenės karininkas, bet kokį turėjo laipsnį, aš nežinau. Iki to susitikimo aš su Jazdausku nebuvau pažįstamas ir susitikau su juo pirmą kartį".

"Po kurio laiko Jazdauskas vėl užėjo pas mane ir pranešė, kad jis gavo iš Tirkšlių parapijos kunigo Kielos ir Žemaičių Kalvarijos parapijos kunigo Polonskio maisto produktų. LLA gaujoms (Lietuvos Laisvės Armija — tai vokiečių metu susidariusi karinė organizacija. Red.).

"Trečią ir paskutinį kartą aš su Jazdausku susitikau 1945 metų pavasarį, apie balandžio mėnesį. Jis atvyko pas mane ir pranešė, kad visi gaujos, kurioje jis dalyvavo, nariai yra areštuoti, kad jam taip pat reikia 'likviduotis', ir prašė manęs zakristijono vietos bei pažymėjimo, jog jis tikrai esąs zakristijonas. Jis tą pažymėjimą ketino pristatyti kariniam komisariatui, norėdamas būti atleistas nuo karinės tarnybos. Aš Jazdauskui pareiškiau, kad skiriu tik kunigus, o zakristijonus skiria parapijų klebonai, ir todėl jį paskirti zakristijonu negaliu. Žinodamas, kad pas Liepiaukės parapijos kleboną kunigą Našlėną zakristijono vieta laisva, pasiūliau Jazdauskui kreiptis į jį. Neprisimenu, ar po šio pasikalbėjimo aš iškviečiau kunigą Našlėną į kuriją, ar jis pats atvyko kokiais reikalais į Telšius, tačiau aš kalbėjau su juo apie Jazdauską ir paprašiau priimti jį zakristijonu. Našlėnas neprieštaravo . . . Jazdauskas, kaip zakristijonas, gyveno pas Našlėną maždaug iki rugpiūčio — rugsėjo mėnesio, o paskui išvyko, kaip teko girdėti, kažkur prie Plungės".

Dar ir naujas susitikimas — su trečiu:

"Po kurio laiko Misevičius atvyko pas mane į kuriją su man nepažįstamu žmogumi, kuris pasirodė esąs Kubilius. Misevičius mane supažindino su juo kaip gaujos, kurioje jis slapstėsi, dalyviu. Kubilius kreipėsi į mane, prašydamas suteikti jų gaujai pagalbą. Jis sakė, kad miškuose yra žmonių, kuriems reikalingi produktai, rūbai, avalynė, ir tuoj pat pareiškė, kad tokią pat pagalbą reikėtų organizuoti ir tiems žmonėms, kurie yra areštuoti už antitarybinę veiklą. Kadangi tuo metu pas mane kurijoje iš įvairių parapijų buvo atvykę daug interesantų, aš negalėjau nuodugniau pasikalbėti su Kubiliumi. Mes susitarėme, kad jis užeis antrą kartą. Kubilius, pasak Misevičiaus, buvo mokytojas, gaujos dalyvis". Iš paties Kubiliaus Adolfo parodymo aiškėja, kad jis buvo Žemaičių legiono štabo viršininkas, o Jazdauskas buvo jo pavaduotojas.

(Bus daugiau)

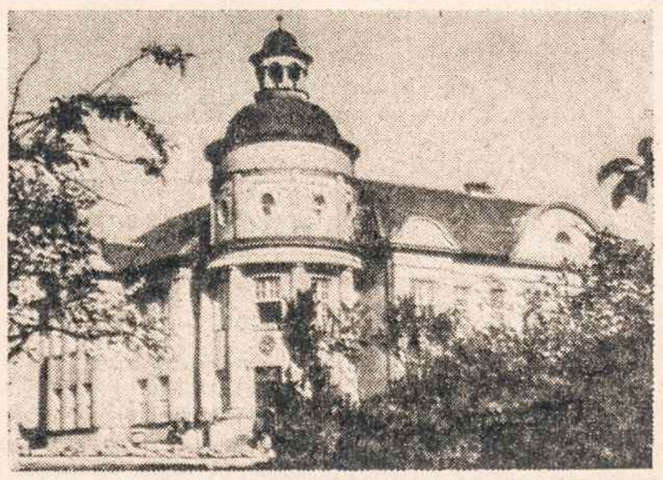

VYSKUPO rūmai Telšiuose. Dabar užimti komunistų partijos.

TELŠIŲ miesto vaizdas dabar. Vidury matome katedra, į dešinę — buvusius kunigų seminarijos rūmus. Atvirukas iš Lietuvos.

NAUJI VARŽTAI KOLCHOZININKAMS LIETUVOJE

IŠ LIETUVOS

Lietuvoje ir kituose Sovietų valdomuose kraštuose iki šiol šalia valdiškos prekybos plačiai veikė dar ir "laisvieji turgai", į kuriuos atveždavo savo atliekamus produktus ne tik kolchozininkai, bet ir kolchozai. Maskva dabar patvarkė, kad kolchozininkai savo atliekamus nuo prievolių produktus ne patys parduotų laisvuose turguose, bet nustatytom kainom atiduotų tam tikrom supirkimo sekcijom.

Vilniaus radijo paskelbimu (vasario 27 d.), Maskvos nutarime pasakyta, kad kolchozininkai per daug laiko sugaišta nuo gamybos, vykdami į turgus ir pardavinėdami savo gaminius. Panašiai esą ir su kolchozais.

Kaip sovietiniame režime priimta, vėl steigiamos naujos valdybos. Jos apjungs minėtąs supirkimo sekcijas. Stambesnės republikinės, sritinės) supirktus gaminius skirstys "pagal planą". Girdi, būsią atsižvelgiama į tai, kad pirmoje eilėje būtų patenkinti vietos reikalavimai, ir tik po to būsią leista išvežti gaminius į kitas respublikas ar sritis. Kolchozininkam ir kolchozam, pristačiusiem savo gaminius, būsią išmokama 75 proc. numatomos pardavimo kainos (kada išmokės kitą dalį, nežinia). Greta sekcijų veiks valdiški inspektoriai - kontrolieriai, kurie stebės, kad atskiros sekcijos neprasilenktų nuostatams. Kartu jie bus lyg ir užpirkimų "varovai", nes jie greta algos gaus už supirktus kiekius tam tikrą komisą. Visų tų sekcijų vyriausioji valdyba bus Maskvoje ir jos priešakyje bus ministerių tarybos p-ko pavaduotojas Ignatovas.

Lietuvos ir kitų sovietų valdomų sričių kolchozininkai tais naujais Maskvos patvarkymais, aišku, ne labai bus patenkinti. Kol jie galėdavo savo atliekamus produktus laisvai parduoti turguje, galėjo už juos gauti "dienos kainą", gi dabar gaus tiek, kiek nustato užpirkimų sekcija. Tai bus suvaržymas ir patiem kolchozam.

Nemėgsta Pabaltijo, Rytų Europos priminimo

Vasario 25 tarptautinėje apžvalgoje aštriai nusitvėrė amerikiečių politikus, "kuriem vis dar atrodo, kad galima istoriją pasukti atgal" ir grąžinti Eisenhowerio Dulleso laikų politiką. Aštriausiai Vilniaus radijas pasisakė prieš JAV senatorių Dodd, kuris viename viešame susirinkime atvirai pareiškęs, kad "svarbiausias Amerikos tikslas turi būti išvaduoti rytų Vokietiją ir rytų Europą. Šiam tikslui Dodd atvirai rekomendavo varyti atitinkamą ardomąją veiklą". Vilniaus apžvalgininkas tokį amerikiečio pareiškimą vadina piktai "įžuliu kišimusi į suvereninių ir nepriklausomų valstybių reikalus".

Nuteisė mirti tris buv. policijos pareigūnus

"Sovetskaja Litva" žiniomis, trys lietuviai, buv. policijos pareigūnai, nuteisti mirties bausme. Jie buvę kaltinami vokiečių okupacijos metu nužudę 60,000 žydų, lietuvių, rusų, lenkų, gudų ir kitų tautybių žmonių. Jie nuo pat karo pabaigos gyvenę Lietuvoje užsimaskavę.

Papildomom žiniom, vienas iš mirčiai nuteistų jų esąs buv. policijos inspektorius Anfonsas Nikštaitis. Jis tariamai buvęs vokiečių karinės žvalgybos patikėtinis. 1941 m. jis įsteigęs antisovietinę "teroro grupę", kuri, vokiečiam įžygiavus, naikinusi "nepatikimus" asmenis. Grįžus sovietų kariuomenei, jis likęs Lietuvoje ir vadovavęs vienai partizanų sabotažo grupei. Vėliau jis dirbęs daržininku Kaune.

Net komunistas — partietis nematė Lietuvoje "Tėvynės Balso"

Jau buvo seniai išaiškinta, kad "Grįžimo į tėvynę" komiteto leidžiamas užsienio lietuviams "Tėvynės Balsas" pačioje Lietuvoje nei platinamas, nei skelbiamas. Tik mažas skaičius asmenų žino apie jį ir dar mažesniam skaičiui laikraštėlis yra prieinamas (to komiteto nariam, artimiausiem bendradarbiam ir pan.). Kad sovietinės įstaigos tą laikraštėlį slepia nuo Lietuvos gyventojų, dabar gautas dar vienas įdomus įrodymas. Vienas Lietuvos komunistas, tam tikrom nepolitinėm pareigom atvykęs į Vakarus, atvirai prisipažino, kad jis "Tėvynės Balso" dar niekad nėra matęs ir kad tasai laikraštis su Lietuva nieko bendro neturįs. Jei laikraštėlis slepiamas net nuo partiečių, tuo labiau jo nemato visuomenė ir negali sekti, kokiais "tautiniais nudažytais" metodais tuo laikraštėliu stengiamasi užsienio lietuvius vilioti grįžti į sovietinę Lietuvą. (E.)

SPAUDA

Dėl A. Šalčiaus laiško redakcijai

Persiuntęs laišką Darbininko redakcijai, A. Šalčius po savaitės paskelbė jį **Vienybėje** (vasario 24). Jei taip skubino su savo laišku, tai galima abejoti, kiek jis turėjo "lietuviško nuoširdumo", kuriuo dengiasi, žinodamas, kad Darbininkas nėra dienraštis ir paskutinėm savaitėm buvo perkrautas medžiaga, susijusia su Lietuvos nepriklausomybės minėjimais. Gal tai jam ir nereikšminga, nes Darbe buvo rašęs: "Jei JAV-bės iki dienos nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos, tai yra jų pareigūnų ignoracijos ir 'nepriklausomosios' politinių partijų veikėjų nuopelnas". Darbininko redakcija jungiasi į akciją, kad Lietuvos inkorporacija nebūtų pripažinta, tad ji pirmenybę ir atiduoda medžiagai už nepriklausomybės reikalavimus.

Gerai, kad Darbininkui ir nebeteko spausdinti pastarojo A. Šalčiaus laiško: nieko naujo jame nėra. Nėra atsisakymo nuo ano šiurkštaus išsišokimo, jei tai galima vadinti tik išsišokimu, prieš Lietuvos nepriklausomybę. Tėra tie patys kaltinimai kitiem, kam jie laikosi "manijakiškai pavojingų nesąmonių". Nėra atsiribojęs nuo savo pareiškimų, kuriais pateisino sovietinę kolonizaciją Lietuvoje ir Karaliaučiaus srityje, nutylėdamas lietuvių išvežimus ir naikinimą. Jei autoriaus "tiesa" yra tik tokia, kurios jis ieškojo Darbe, o dabar Vienybėje, tai mes jį paliekame su jo "tiesa". Nuo jos atsiribojo pats Darbas, ir mes nematome reikalo jo "tiesos" ir jo darbų garsinti.

Autorius kalba apie "toleranciją". Toleranciją, kad ji būtų rodoma jam ir jo idėjom, bet tolerancijos nepripažista kitiem. Jei paskaitytų dar sykį savo raštą Darbe, rastų ten kitų siejimą su saugumiečiais, baudžiamaisiais būriais, svetima parama, oportunistais, karjeristais. Nereikia tad rūstauti ir kitiem grasinti teismu, jei kiti pasidaro ir priešingas išvadas — apie rublius, nors tai, kartojame, ne Darbininko išvados ... Autorius savo raštus linkęs greitai "užmiršti". Jis užmiršo net ir tą laišką, kurį buvo rašęs Darbininko redakcijai. Tas laiškas nebuvo visai toks, kokį autorius paskelbė Vienybėje. Vienybėje rašė: "Tikėdamas lietuvišku nuoširdumu per Darbininko leidėjus pasiunčiau jų redakcijai žemiau sekantį laišką, kartu pridėdamas prierašą, kad norėčiau be svetimtaučių pagalbos išsiaiškinti, kas yra 'lietuviškoji linija', kas turi mandatą ją nustatyti, kas sutiktų teisme atsakyti 'aliuzijas į piniginę paramą rubliais', kas skatina boikotuoti lietuvių kūrėjus dailininkus darančius parodas mano vedamoje galerijoje".

Tokis buvęs tas Darbininkui skirtas prierašas. Kad autorius prisimintų ir skaitytojas matytų, kiek autoriaus informacija patikima, pakartojame Darbininko redakciją pasiekusį prierašą žodis į žodį:

"Gerbiamieji prašau paskelbti šį laišką. Redakcijai pageidaujant, mielai atvyksiu pasikalbėti ir paaiškinti visus kontraversinius dalykus, rišamus su mano veikla. Taip, pat parodysiu cituojamus laiškus. Su pagarba".

Kur čia "svetimtaučiai", "linija", "mandatas", "teismas", "rubliai"?

Vienybėje paskelbtas laiškas, kuris buvo skirtas Darbininkui, turi ne tik atskirus sakinius kitaip suredaguotus, bet visu trečdaliu trumpesnis, nei Darbininkui buvo atsiųstas.

Su tokia "tiesa" susiduriame A. Šalčiaus ligšioliniuose pareiškimuose. Tačiau, kai jis atsiribos nuo pareiškimų, kurie yra priešingi Lietuvos laisvinimo akcijai, mielai skelbsime jo kaip ir kitų pozityvų ir konstruktyvų naujų kelių ir metodų ieškojimą.

LAIŠKAS DARBININKO SKAITYTOJAM

Darbininkas savo žinutėje 'Biliūnas Amerikos mokykloje' sako: "Įdomu, kad J. Biliūno Brisiaus galas amerikiečių kritikams patiko, o anglai jį nupeikė".

Lengva suprasti. Tas anglų kritikas, matyt, yra gyvulių globos draugijos narys. Anglai, ypač tos draugijos nariai, yra ypatingi žmonės. Spirktelk šuniui, šuva cyptels, ir visas pasaulis išgirs ... anglų riksmą. Šuns balsą jie girdi, bet kankinamų ir žudomų žmonių — ne!

R.

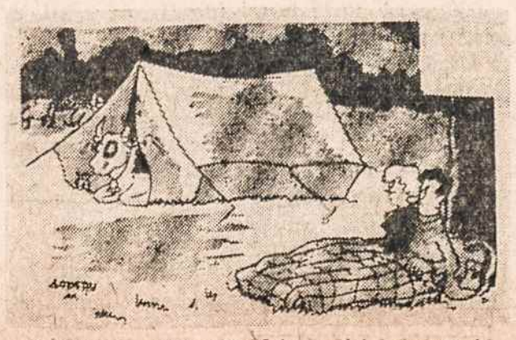

GYVULIŲ globos sambūrio nariai atostogauja.

Lenkijos kunigai ir režimas

Lenkijos kardinolas Wyszynskis sausio ganytojiškame laiške įspėjo Lenkijos 15,000 kunigų, kad laikydamiesi valstybės įstatymų, nesidėtų su politiniu režimu. Tai padarė dėl to, kad tarp kunigų pastebėtas didėjantis koliaboravimas su režimu. Jį stiprina dvi pasauliečių tariamai katalikų organizacijos Pax ir Caritas. Ypačiai pastaroji siūlėsi su parama tam tikriem kunigam. Siedlec vyskupas uždraudė katalikam tai organizacijai priklausyti.

AMERIKOJE

Taikos korpas

Taikos korpas (Peace Corps), kuris organizuoja Amerikos jaunimą savanoriškai specialiai tarnybai užsieniuose, labiausiai atsilikusiuose kraštuose, ūkiui ir pramonei kelti, susilaukė Amerikoje didelio jaunimo atgarsio. Korpo viršininku paskirtas R. Sargent Shriver, prezidento švogeris, Chicagos pramonininkas.

— **Gallupo institutas** rado, kad vasario mėn. Kennedy politikai pritarė 72 proc. apklaustųjų, nepritarė 6, be nuomonės 22.

— **Nusikaltimai auga.** FBI apskaitymu, 1960 nusikaltimų buvo 12 proc. daugiau nei 1959. Labiausiai nusikaltimų procentas pakilo miestuose, kuriuose yra gyventojų 25,000 - 250,000. Juose iki 14 proc.

— **Komunistiniai kraštai,** įskaitant ir kom. Kiniją, nuo 1953 iki 1960 atsilikusiem kraštam sudavė ūkinės pagalbos 3 milijardus.

— **Quebecko** min. pirm. Jean Lessage pradėjo pasipriešinimą prieš "Amerikos kultūrinę invaziją". Jis nori išlaikyti Quebecke prancūzų kultūrą.

DĖMESIO!

Kas neturi kur ramiai leisti gyvenimo dienų, kreipkitės į Old Town Farm — poilsio namų — šeimininkę. Čia lietuviškas ir visad šviežias maistas, nes turi 600 akrų žemės. Augina savo gyvulių ir paukščių. Geri kambariai. Oras labai tyras. Gražios apylinkės pasivaikščioti. Medicinos priežiūra. Tik 15 mylių nuo Waterbury, Conn. Išlaikymas tik apie 100 dol. mėnesiui. Adresas: Bernice Blekis, Old Town Farm, Terryville, Conn. Tel. Bristol LUdlow 2-5113.

VISUS KVIEČIAME TALKON

Nėra jokia paslaptis, kad lietuvių laikraščiai sunkiai besiverčia ir kiekvienais metais netenka senų skaitytojų. Naujų nedaug beatsiranda, nes mūsų jaunimas vis daugiau nupranta nuo lietuviško žodžio. Galima jį išlaikyti tik bendrom pastangom. Ir reikia išlaikyti, nes kitaip nebūtume verti savo tautos.

Spauda turi didelės reikšmės lietuviškumui palaikyti, tai reikia, kad ir ji būtų palaikoma. Kai senųjų skaitytojų gretos retėja, turėtų jas papildyti naujos. Kitaip laikraščiai nebeišlaikys, o drauge susilpnės ir visas mūsų lietuviškas darbas.

DARBININKO administracija, kuri visaip stengiasi, kad laikraštį išlaikytų ir jo nebrangitų, negali to padaryti viena. **Ji prašo visų talkos.** Prašo jai padėti dvejopu būdu: **laiku atsilyginti už laikraštį ir patelkti naujų skaitytojų.** Atsilyginimas sumažina nereikalingas paraginimų išlaidas. Nauji skaitytojai atsveria senus mirusius skaitytojus. Pernai to išlyginimo buvo pasiekta. Turime vilties, kad bendra mūsų talka padės tai padaryti ir šiemet.

Nuo kovo 9 iki balandžio 9 — ligi DARBININKO vakaro New Yorke — labai prašytume įsijungti į DARBININKO platinimą. Tuo metu DARBININKO administracija daro didelę nuolaidą naujiem skaitytojam. **Kas užsisako visiem metam, moka tik 5 dol. Kas užsisako ligi 1961 metų pabaigos, moka 4 dol. Kas užsisakytų ligi 1962 metų pabaigos, temokėtų 8 dol.**

Kviečiame ta nuolaida pasinaudoti: užsisakyti, pasiūlyti kitam arba užsakyti dovanų. Būtų labai malonu, jei DARBININKO vakare, kai bus minima dešimties metų jo leidimo Brooklyne sukaktis, galėtume pranešti, jog **DARBININKAS** tebeauga skaičiumi. Prašome ir laukiame visų talkos!

DARBININKO Administracija
910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, New York

Patarnaujame daugiau kaip 100 metų

PASKUTINIU NUTARIMU DIVIDENDAI ĮMOKAMI **3 3/4 %** PER METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3½% normalaus ir ¼% specialaus priedo)

3 1/2% NORMALUS DIVIDENDAS PER METUS METŲ KETVIRČIAIS

NUO PADĖJIMO DIENOS
apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užeikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų banko skyriui

THE
KINGS COUNTY
SAVINGS BANK
A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik jums!"
BROOKLYN, New York

Eastern Parkway Office:
539 EASTERN PARKWAY
at Nostrand Avenue
Pirmadieniais - Penktadieniais
nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmad. vakarais nuo 5 iki 8 v.
PResident 3-7000

Brodway Office:
135 BROADWAY at Bedford Ave.
Antradieniais - Penktadieniais
nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmadieniais —
nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro
STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS Published semi-weekly except holidays weeks and July and First week in August when published weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y
Tel.: GLenmore 5-7281

Penkiolika metų naujo karo fronte

Trečiojo pasaulinio karo daug kas tebelaukia, kai seniai jau esame to karo fronte. Naujas karas prasidėjo dar 1946 metais, vos nutilus ginklam po antrojo pasaulinio karo. Tad jau 15 metų esame karo padėtyje, o tariamės turį taiką. Ši apgaulė yra pati kenksmingiausia laisvam pasauliui, tebeturinčiam senas pažiūras į karą ir kovos metodus.

★

Pirmiausia dabartinę padėtį netinka vadinti "šaltuoju karu" kabutėse. Kabutės klaidina. Jos nurodo, jog turima galvoje kovos metodus, artimus karui. Tuo tarpu tai nėra koks kovos metodas, o tikrasis karas ir dargi ne šaltas. Prisiminkime tiktai Korėją, Indokiniją, Libaną, Vengriją, Tibetą, Kubą, o dabar — Alžirą, Maroką, Laos, Kongą. Klaidinga yra tuos karštus konfliktus pridengti tiktai vietine skraiste. Visi jie turi pasaulinės reikšmės, nes visų jų užnugaryje lindi tas pats pasaulinis kurstytojas ir laisvės priešas. Jis labai gerai žino, kad kovoja visuotinę kovą su visu laisvu pasauliu. Tiktai laisvieji save apgaudinėja ramindamiesi, jog tai yra "lokaliniai konfliktai". Iš tikrųjų tai yra atskiri mūšiai trečiojo pasaulinio karo, kuris vedą į lemiamą mūšį. Bet to galutinio mūšio gali ir nebūti, jei bus pralaimėta daugiau tų "lokalinių mūšių", kaip Korejoje, Indokinijoje, Vengrijoje, Tibete, Kuboje ir kitur. Tuo tarpu nėra daug vilties juos laimėti Laose ir Konge.

★

Antra, reikia atsižvelgti į tai, kad žmonės mūsų laikais prigaunami. Tai rodo vartojamas anas "šaltojo" karo terminas. Tuo norima pasakyti, jog nėra taikos, bet nėra ir karšto karo, užmerkiant akis į minėtus karinius konfliktus, kurie nesibaigia. Ši nenutrūkstama grandinė, priešingai, rodo, jog yra karštas karas, tik dar nevisuotinis. Užtat visuotinės ir labai karštos jo pasekmės. Tiesiog degina, neduoda ramybės, įvaro baimės, kas toliau bus. Ar tokią padėtį galima vadinti kuo kitu, o ne karu?

Karo tikslas yra laimėti, ir ne taip jau svarbu, ar bus laimima karštai ar šaltai. Gi žuvusiųjų gali būti ne mažiau, kaip ir karštame kare. Kiek jau pražuvo žmonių pavergtuose kraštuose, kad ir Pabaltijoje, kuri buvo užimta, nepaleidus nė vieno šūvio.

★

Trečia, reikia žinoti, kad žymiai pasikeitė kovos ginklai. Jei seniau tik tada buvo kariaujama, kai kalavijais kapojamasi ar šaudoma, tai dabar stengiamasi kariauti ir nešaudant. Šaudmenys pasidarė labai pavojingi abiem pusėm. Atominė amunicija gaminama, bet konfliktam spręsti vis dar nevartojama. Ir gali likti nepavartota, jeigu priešui pavyks pasaulinį karą laimėti kitom priemonėm.

Kada laisvieji mano, jog kitas priemones vartojant dar nekariaujama, tai jie didžiai klysta. Antai, koks skirtumas, ar gangsteris banko kasininkui pakiša ginklą ar tiktai raštelį: esu toks ir toks — prašau nesipriešinti ir atiduoti pinigus. Koks čia jo metodas: karštas ar šaltas? Jam svarbu gauti pinigai, ir juos gauna.

★

Sovietų Rusijai svarbu laimėti, ir ji nuo 1946 metų veda pasaulinį karą "taikos priemonėmis", prieš kurias laisvas pasaulis vis dar kapituliuoja, nes vis dar nesuvokia, kad jau yra trečiojo pasaulinio karo fronte.

Sovietų Rusija dabar yra didžiausia kolonizatorė

Į Chruščiovo melus atsakė visa eilė atstovų

Dr. Julius J. Bielskis, Lietuvos konsulas Los Angeles, savo kalboje Vasario 16 proga ypatingai pabrėžė Sovietų Sąjungos veidmainiavimą kolonializmo klausimu. Konsulas kalbėjo:

"Tarptautinė padėtis daug kuo žymiai pasikeitė. Iškilo naujos ir net visai netikėtos problemos. Lietuvos laisvinimo reikalai pateko bendros laisvinimo problemos dalimi. Tą padėties pakitėjimą geriausiai matome iš kai kurių įvykių Jungtinių Tautų seime, įvykusiam praeitą rudenį New Yorke. Komunizmo apaštalai triukšmingai pakėlė kolonializmo panaikinimo klausimą. Chruščiovas nusimovė savo čiabatą, juo daužė stalą ir šaukė, kad Rusijoje kolonijų nėra.

Į Chruščiovo melus atsakė visa eilė atstovų, kad **Rusija dabar yra didžiausia kolonizatorė** ir suminėjo tris valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją — kaip naujausias Rusijos kolonijas, kurias Rusija pagrobė ir pavergė. Taip Chruščiovo melus atrėmė Anglijos atstovas David Ormsby-Gore, Australijos premjeras Robert Gordon Menzies, išvardindami Baltijos valstybes. Stipriai pasisakė prieš naująjį Rusijos kolonializmą Irano atstovas dr. Mehdi Vakil, Argentinos atstovas Mario Amadeo. Honduro atstovas Francisco Milia Bermudez ypatingai ryškiai atsakė Chruščiovui, pažymėdamas, kad Chruščiovas šaukia prieš kolonializmą, kaip nešantį nelaimių ir kančių pavergtom šalim, o

"mūsų mintys skrenda pas Lietuvos žmones ir taipgi pas visą eilę kitų kraštų žmones, kurių valstybes Sovietų Sąjunga su savo komunistiniu kolonializmu pavergė".

Taip pat griežtai pasisakė prieš senąjį ir komunistų sugalvotą naująjį kolonializmą atstovai Kolumbijos, Nigerijos, Airijos, Malajų Federacijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Italijos, Kongo, Tailando ir keletas kitų.

Čia dar norėčiau pacituoti kai kurių reikšmingesnius pasisakymus. Australijos premjeras Robert Menzies savo kalboje pažymėjo:

"Tai komunistų vado pilna veidmainystė, kuomet jis smerkia kolonializmą, lyg tai būtų vakarinių valstybių blogybės ypatybė, kuomet tikroji tiesa rodo, kad didžioji kolonializmo pajėga yra pati Sovietų Sąjunga".

Filipinų atstovas Francisco Delgado kalbėdamas pažymėjo: "Mes kalbėjom, diskutavom, ginčijomės su amerikiečiais, kuomet mes buvom JAV pavaldiniais. Ir tai visa buvo be blogų pasėkų. Įdomu, **kas atsitiktų su lietuviu, latviu ar estu, jei jis pabandytų Chruščiovui prieštarauti? Suprantama, mes žinome, kas atsitiko su vengru, kuris jam prieštaravo".**

Kanados atstovas J. G. Diefenbaker savo kalboje tarp kitko pareiškė: "Aš statau šiuos klausimus: kiek žmonių išlaisvino Sovietų Sąjunga? Argi mes galime pamiršti, kaip viena pokarinių Sovietų Sąjungos kolonijų prieš ketveris metus pakilo išsilaisvinti ir kokios buvo tų pastangų pasekmės? Kaip mes galime suderinti Vengrijos 1956 metų sukilimo tragediją su Chruščiovo pareiškimu, kad buvę kolonializmo pavergti žmonės turėtų galimybės tvarkyti savo šalyje savo valia ir pasirinkimu? **O kaip su Lietuva, Estija ir Latvija?... Aš prašau Sovietų Sąjungos ministrų tarybos pirmininką, kad jis suteiktų tautoms, esančiom jo valdžioje, laisvų rinkimų teisę. Suteikti jom progos visiškai laisvom sąlygom išspręsti, kokios valdžios jos norėtų".**

Ispanijos atstovas Don Jose de Lequerica tarp kitko pareiškė: "Pavojus Sovietų grėsmės nesiriboja vien Afrikoje. Tai prasidėjo pačioje Europoje ... Geriausias pavyzdys teritorinių teisių paniekinimo yra okupavimas ir padalinimas Vokietijos. **Nagi, Baltijos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — likimas mums yra visiškai matomas".**

Kinijos respublikos atstovas Tingfu F. Tsiang, atsakydamas Chruščiovo kalbai, tarp kitko pažymėjo:

"Kaip pradžią jo siūlomai programai, tegul jisai sudaro pasauliui pavyzdį, likviduodamas sovietinį kolonializmą. Tegul jisai praktikuoja tai, ko kitus bando mokyti, grąžindamas laisvę ir nepriklausomybę Estijai, Latvijai ir Lietuvai".

★

Jungtinėm Tautom priklauso arti šimto valstybių. Palyginti nedaug valstybių suminėjo Lietuvą ir kitas pavergtas valstybes, kalbėdami apie sovietinio imperializmo ir kolonializmo aukas. Kyla tad klausimas, ar pakankamai ir ar tiksliai yra informuojamos kitų valstybių delegacijos Jungtinėse Tautose? Juk toje organizacijoje yra sprendžiami svarbieji pasaulinio patvarkymo reikalai. Mum svarbu, kad visi dalyviai ten turėtų po ranka tikrąsias žinias apie Lietuvą. Tai yra mūsų pačių reikalas tuo pasirūpinti.

Pavergtos Lietuvos likimas yra geras pavyzdis sovietiniam pasiūlymam nušviesti. Tiktai mums reikia tą nelaimingą Lietuvos likimą paryškinti ir tinkamai parodyti pasaulinių reikalų tvarkytojam. Ypač tai yra reikalinga parodyti tik ką išsilaisvinusių valstybių atstovam Jungtinėse Tautose. Tie žmonės geriau ir greičiau supras Lietuvos likimą, nes jie patys dar taip neseniai svetimiems vergavo ir buvo kitų išnaudojami.

Kiek pasižvalgę, pamatysim ir daugiau vietų ir progų, kur Lietuvos reikalams būtų naudingiau, jei panaujintomis ,patobulintomis ir veiklesniomis pastangomis ten prieitume. **Todėl reikalinga metų pabaigoje gerai perkratyti savo veiklą; atmesti, kas jau nusigyveno; pridėti, ko reikalauja pasikeitusios aplinkybės ir sąlygos.**

Kadangi organizacijas ir veiksnius sudaro atskiri asmenys, tad tenka nuo čia veiklos pagerinimą pradėti. Atskiro žmogaus energija, iniciatyvos šaltiniai ir protinis turtas yra riboti, pamažu išsenka arba atbunka. Tokie atvejai iš mūsų veiklos skubotai šalintini, nes Lietuvos reikalam jie galėtų daug žalos padaryti. **Neapžvalgus veiksnių poelgis gali praleisti net auksinių progų Lietuvos laisvinimo reikalus pirmyn pastūmėti. Galima pražiopsoti net tokių progų, kurios gal niekuomet daugiau nepasikartos.**

Čia turiu mintyje ne tik mūsų centrinius veiksnius, bet įvairius skyrius ir šiaip jau organizacijas, veikiančias daugelyje kraštų ir miestų. Tų veiksnių sąstatą reikėtų peržiūrėti: kur reikia pakeisti naujesniomis jėgomis, papildyti veiklesniais žmonėm.

Malonu pastebėti, kad praėjusiais metais mūsų veikloje pasirodė teigiamų pasikeitimų. Veiksnių tarpusavio santykiavimas žymiai sušvelnėjo, suartėjo ir net kai kuriais reikalais sutartinai veikta. Mūsų spauda bent dalinai nusikratė beprasmiškos, laiką ir laikraščio vietą eikvojusios polemikos. Visa eilė pasižymėjusių darbuotojų pasireiškė per spaudą už sutartiną, panaujintą, pagyvintą veiklą Lietuvai laisvinti ... Sveikintinas platesnis praregėjimas, džiaugiamės stojusiais bendron ir sutartinon tautos išsilaikymo ir išsilaisvinimo ir nepriklausomos valstybės atkūrimo veiklon. **Sutartinai ir su pasišventimu dirbdami, su gerojo Dievulio pagalba, dar ir mes pamatysime laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.**

MIROSLAVE, Dzūkijoje, liaudies šventės metu išrašytais žodžiais daina reiškiamas "pasitenkinimas" kolonialine Lietuvos vergija.

GUY DE MAUPASSANT

PAPUOŠALAS

Ji buvo viena tų puikių ir grakščių mergaičių, gimusių lyg per likimo klaidą valdininko šeimoje. Ji neturėjo kraičio, vilčių, jokio galimumo būti pažinta, pamilta, vesta turtingo ir pasižymėjusio žmogaus; ji leido save suvesdinti su menkučiu švietimo ministerijos sekretoriumi.

Buvo ji paprasta, negalėdama puoštis, ir nelaiminga, tarytum išplėšta iš savo luomo. Kadangi moterims visiškai nėra kastos anei rasės, jų gražumas, jų malonumas ir švelnumas yra jų gimimo ir šeimos tarnas. Jų įgimtas įmantrumas, jų mandagumo jausmas, jų dvasios lakumas yra jų vienintėlė dovana, kuri padaro tautos dukterį lygią didžiausioms damoms.

Ji amžinai dejavo, jausdamasi gimusi visiems švelnumams ir visokiems patogumam Ji dejavo dėl savo buto vargingumo, dėl sienų paprastumo, dėl sudėvėtų kėdžių, dėl medžiagų biaurumo. Visi šie dalykai, kurių kita jos luomo moteris nebūtų pastebėjusi, ją kankino ir griaužė. Mažosios bretonietės vaizdas, kuri įgudusiai ūkininkavo, sukeldavo joje stiprius liūdesius ir neramias svajones. Ji svajojo apie kelius prieškambarius, išmuštus orientališkais kilimais, apšviestus aukštais bronziniais kandiliabrais, ir apie du didelius tarnus su trumpom kelnėm, kurie miega plačiuose foteliuose, užsnūdę nuo sunkios krosnies kaitros. Ji svajojo apie didelius salionus, išmuštus senovišku šilku, apie puikius baldus, papuoštus neįkainojamais blizgučiais, ir apie gražius, kvapnius, mažus salionėlius, padarytus penktos valandos pasikalbėjimui su intymiausiais draugais, su pažįstamais žmonėmis ir rinktiniais, kurių žmonos pavydi ir trokšta būti pastebėtos.

Kada ji sėsdavosi pietauti prie apvalaus, nešvaria staltiese uždengto stalo, priešais savo vyrą, kuris atidengdavo dubenį, sakydamas patenkintu veidu: "Ak! Puiki sriuba! ... Aš nežinau geresnės kaip šitoji! ...". Ji svajojo apie puikius pietus, apie sidabrinius, blizgančius indus, apie apmušalus, įkurdinant sienose senovės personažus ir svetimus paukščius viduryje pasakiškos girios, ji svajojo apie prašmatnius patiekalus, paduotus į stalą nepaprastuos induos, apie pašnibždom pasakytus komplimentus , ir išklausytus sfinksiškai šypantis, valgant rausvą forelių mėsą arba jarubės sparnus.

Ji neturėjo suknelių, papuošalų, nieko. Ir ji nieko nemylėjo, kaip šitai; ji jautėsi gimusi dėl kitų dalykų. Ji taip troško patikti, pavydėti, būti viliojanti ir įmantri.

Turėjo ji turtingą draugę, bičiulę iš vienuolyno bendrabučio, kurios negalėdavo aplankyti: taip ji kentėdavo jai pasirodydama. Ir ji verkdavo per ištisas dienas dėl susikrimtimo dėl liūdesio, dėl nevilties ir kentėjimo.

Kartą, vieną vakarą įėjo jos vyras linksmos išvaizdos, laikydamas rankose platų voką.

— Te, — tarė jis, — čia kažkas tau.

Ji gyvai atplėšė voką ir ištraukė atspaustą atviruką, kuriame buvo parašyta:

"Švietimo ministeris ir ponia Georges Rampanneau prašo poną ir ponią Loisel'ius padaryti jiems garbės, atvykstant į ministerijos viešbučio vakarą, pirmadienį, sausio 18".

Ir užuot pasitenkinus, ko tikėjosi jos vyras, ji su nepasitenkinimu trenkė pakvietimą ant stalo murmėdama:

— Ką nori, kad aš daryčiau?

— Bet, mano brangioji, aš maniau, kad tu būsi patenkinta. Tu niekados neišeini, ir tai proga, šitokia, graži! Aš esu be galo daug prisivarginęs, kol jį gavau. Visi ten veržiasi; tai yra ypatinga ir nedaugeliui valdininkų prieinama. Tu pamatysi ten visą idealiąją visuomenę.

Ji pasižiūrėjo piktomis akimis ir ji nekantriai pasakė:

— Kaip nori, kad apsirengčiau ten eidama?

Jis apie tai nebuvo pagalvojęs. Jis sumykė:

—Bet suknelė, su kuria eini į teatrą. Ji man atrodo labai graži, man ...

Jis save pritrenkė, nustebo, nusivylė, matydamas verkiančią savo žmoną. Dvi didelės ašaros leidosi pamažu iš akių į burną. Jis mikčiojo:

— Kas tau? Kas tau?

Ir pašėlusia jėga ji pergalėjo savo skausmą ir atsakė ramiu balsu šluostydama drėgnus skruostus:

— Nieko! Tik, kad neturiu suknelės ir dėl to negalėsiu eiti į šitą šventę. Savąjį pakvietimą atiduok kokiam nors kolegai,kurio žmona yra geriau apsirengusi, negu aš.

Jis buvo nuskriaustas. Jis atsakė:

— Žiūrėk, Matilda. Kiek galėtų kaštuoti padori suknelė, kuri būtų tinkama dar ir kitiems atvejams, ir dar kas nors paprasto?

Ji galvojo keletą sekundžių, apskaitė savo piniginius reikalus, ir, galvodama apie pinigų sumą, kurios ji galėtų vyro paprašyti, kad vyras tuojau neatsakyti ir kad ekonomiškas valdininkas pilnas baimės nešūkteltų.

Pagaliau ji svyruodama atsakė:

— Tikrai aš nežinau, bet man atrodo, kad su 400 frankų aš galėčiau vykti.

Jis truputį išbalo, nes jis šitą sumą atidėjo nusipirkti šautuvą ir kitą vasarą įsirašyti į Nanterre lygumos medžioklės draugiją su keliais draugais, kurie tenai sekmadieniais eidavo šaudyti vieversių.

Vis dėlto jis tarė:

— Tebūnie taip! Aš tau duodu 400 frankų. Bet pasistenk įsigyti gražią suknelę.

Šventės diena artinosi, ir ponia Loisel buvo liūdna, nerami ir surūgusi. Jos suknelė jau buvo parengta. Vieną vakarą jos vyras jai tarė:

— Kas tau? Žiūrėk, per paskutines tris dienas esi labai keista .

O ji atsakė:

— Aš nesitveriu apmaudu, kad neturiu papuošalų, akmens, kurį galėčiau užsidėti. Aš atrodysiu labai prasta. Beveik labiau norėčiau neiti į tą balių.

Jis atsakė:

— Užsidėsi gyvas gėles. Jos labai madoje į sezoną. Už 10 frankų gausi dvi ar tris puikias rožes.

Visiškai ji perkalbėta nebuvo:

—Ne ... Nėra didesnio nusižeminimo, kaip atrodyti vargšei tarp turtingų moterų.

— Kokia paika esi! Eik aplankyti savo draugės ponios Forestier ir paprašyk, kad tau paskolintų brangenybių. Tu užtenkamai esi su ja pažįstama, kad tai padarytum.

Ji džiaugsmingai sušuko:

— Tikrai! Apie tai aš nė nepagalvojau.

Kitą dieną ji nuvyko pas savo draugę ir jai nupasakojo savo skausmą.

Ponia Forestier nuėjo prie savo veidrodinės spintos, paėmė plačią dėžutę, ją atnešė, atidarė ir tarė poniai Loisel:

— Rinkis, mano mieloji.

Tuojau ji pamatė apyrankes, paskui perlų karolius, paskui venecišką kryžių, auksinį ir brangių akmenų stebuklingą dirbinį. Ji sudėjo papuošalus priešais veidrodį, abejojo, negatilėjo prisiversti nuo jų pasitraukti, juos grąžinti. Ji klausinėjo:

— Daugiau tu neturi?

— O taip; Ieškok! Aš nežinau, kuris tau galėtų patikti.

Staiga ji atidengė juodo atlaso dėžutėje žavingus deimantinius karolius; ir jos širdis ėmė nesuvaldomai trokšdama smarkiai plakti. Paimant jos rankos drebėjo. Ji prisidėjo juos prie kaklo, prie savo nedekoltuotos suknelės ir sustingo ekstazėj pati prieš save.

Paskui ji paklausė, bijodama, labai bijodamasi:

— Ar gali man juos paskolinti, nieko daugiau, tik šituos?

— Taip. Aišku.

Ji šoko ant draugės kaklo, gyvai apsikabino ją, paskui išsiskubino su savo turtu.

Šventės diena atėjo, ir ponia Loisel turėjo pasisekimą. Ji buvo gražesnė, kaip visos kitos, elegantiška, meili, besišypsanti ir dūktelėjusi iš džiaugsmo. Visi vyrai ją stebėjo, klausė jos pavardės, ieškojo būdų su ja susipažinti. Visi kabineto atašė norėjo su ja šokti. Ministeris ją pastebėjo.

Ji šoko lyg pusiau girta, su karščiu, apsvaigusi nuo malonumo, daugiau apie nieką negalvodama, savo gražumo triumfe, savo pasisekimo garbėje. Kaip laimės migloje, susidėjusioje iš komplimentų, visų pasigėdėjimo, šitoje pergalėje, tokioj pilnoje ir tokioj saldžioje moterų širdims.

(Bus daugiau)

Reiškiam pagarbą už rūpestį sava tauta

Inž. Antanas Rudis Chicagoje atšventė 50 metų amžiaus sukaktį

Inž. Antanas Rudis, čia gimęs ir užaugęs, stambus pramoninkas, rodos, galėjo užsidaryti savo pasaulyje ir tesirūpinti asmeniniais reikalais. Bet šiam vyrui labai rūpi, kas tik yra lietuviška, nors ir neturėjo laimės matyti savo tėvų gimtosios šalies. Jo lietuviška veikla gana šakota. Jis yra buvęs ALRK Federacijos pirmininkas, o dabar jos vicepirmininkas; buv. Balfo direktorius; Kolumbo ir Lietuvos vyčių veikėjas; LRK Susivienijimo Amerikoje Centro direktorius; ilgametis pirmininkas Lithuanian Chambers of Commerce of Illinois; Alto veikėjas nuo jo įsisteigimo ir pirmininko pavaduotojas. 1956 Amerikos Vyskupų Tarybos buvo paskirtas Amerikos katalikų vyrų ir ALRK Federacijos atstovu į Tarptautinį katalikų akcijos suvažiavimą Romoje. Dalyvauja dar daugelyje kitų mažesnių organizacijų ir klubų. Daug pinigų skyrė lietuviškų mokyklų, vienuolynų ir bažnyčių statybai. Kaip komitetų pirmininkas, vadovavo Chicagoj Marijos aukštesniosios mokyklos, Švč. Marijos Gimimo bažnyčios, Draugo rūmų ir Marijonų vienuolyno, senelių prieglaudos ir šv. Kryžiaus ligoninės statyboms. Be to, vadovauja ar aktyviai veikia Chicago Assoc. of Commerce and Industry, Chicago Press Club, Illinois Manufacturers Assoc. Beverly Improvement Assn., American Museum of Immigration, American Red Cross Drive Chairman, Boy and Girl Scout Finance Drive Chairman, Little Company or Mary Hospital, Advisory Board, City of Chicago Urban Renewal Committe and Legislativs Committee, International Trade Cl. Director, Chicago World Trade Conference — Advisor, Loyola University Citizens Board ir daug kitų ekonominių ir kultūrinių organizacijų. Tik prieš kelias dienas Chicagos kardinolas Meyer Antaną Rudį paskyrė vadovauti Civil and Social Action Committee of Archdiocesan Council of Catholic Men. Inž. A. Rudis stropiai seka beveik visą lietuviška ir amerikonišką spaudą ir daugybę dar įvairių ekonominių bei politinių biuletenių.

Neveltui vysk. V. Brizgys savo sveikinimo žodyje pasakė, kad sukaktuvininkas Antanas Rudis yra reta mums asmenybė. Jis yra ne tik didelės energijos ir šviesaus proto, bet ir kuklumo įsikūnijimas. Jis tyliai nuveikia daug reikšmingų darbų mūsų tėvynės laisvinimo ir lietuvybės reikalui, apie kuriuos mes dažniausiai nei žinoti nežinome. Antai, viena iš jo reikšmingų politinių misijų buvo Kersteno kongresinio komiteto atsiradimas. Komitetas inž. A. Rudį pasikvietė patarėju ir jis su plačiais įgaliojimais atliko istorinę kelionę į Europą, rinkdamas autentišką medžiagą apie plėšrius ir kruvinus komunizmo darbus.

»•«

Vieną sekmadienį geras būrys Rudžių šeimos draugų susirinko "vakarienei" jų vaišinguose namuose. Daugelis nė nežinojo, kad šeimininkas švenčia auksinį gimtadienį. Lietuviškoji visuomenė dabar tik pradeda apie tai sužinoti iš kuklių spaudos pranešimų. Dabar tik pradeda plaukti nuoširdūs linkėjimai ir sveikinimai, kaip šis:

"Kilniam mūsų tautiečiui ir broliui, nors niekada nemačiusiam tėvų gimtosios šalies, tačiau jos kovų ir kančių dienose darbais parodžiusiam didelę meilę savo tautai, inžinieriui Antanui Rudžiui, jo amžiaus 50 metų sukakties proga, reiškiame pagarbą už jo pagarbą savo tautai, meilę už jo meilę kiekvienam lietuviui. Melsime Visatos Valdovą gausiai atlyginti už visa, ką gero padarėte ar darote savo broliam . . ."

Sukaktuvininkui įteikta dovanų dail. A. Rūkštelės paveikslas "Mozė skaito 10 Dievo įsakymų". Įteikėjų vardų žodį tarė prel. M. Krupavičius, kreipdamąsis į inž. A. Rudį, kaip išblaškytos lietuvių tautos Mozę, gimusį ir augusį tarp svetimųjų, bet supratusį savo tautos vargą ir nedalią ir atėjusį jai visa širdimi tarnauti. Kita simboliška dovana buvo "Vargo mokykla", kuri sukaktuvininkui visada primins lietuvių tautos vargus.

Daug nuoširdžių ir jausmingų žodžių sukaktuvininkui pareiškė visa eilė kitų sveikintojų: Kęstučio korp. vardu kaip savo garbės narį sveikino A. Pabedinskas, ateitininkų vardu — dr. V. Manelis, L.K.M. Akademijos vardu kun. V. Bagdanavičius, Chicagos vyrų choro Vytis, Dainavos ansamblio, lietuvių marijonų, jėzuitų, Alice Stephens dainininkų atstovai, o Lietuvos vyčių vardu pasveikino Jokūbas Stukas, atvykęs iš New Jersey.

Inž. A. Rudis, dėkodamas sveikinusiems, pasakė: "Tarnavau savo broliams lietuviams ir visada buvau ten, kur mano pagalba buvo reikalinga, nes tai įpareigoja mano lietuviška širdis ir meilė tėvų gimtajam kraštui — Lietuvai".

Inž. A. Rudžio šeimos rezidencija, esanti Beverly Hills, yra tikra lietuvybės tvirtovė Chicagoje. Sukaktuvininko gyvenimo palydovė Marija Rudienė yra tas šviesusis satelitas, kuris ištikimai lydi jo taip plačius lietuviškojo baro veiklos darbus ir teikia didelę dvasinę stiprybę. Niekada ir jai nestinga nei pasiryžimo nei jėgų ten, kur tik šaukia lietuviškieji reikalai. Antano ir Marijos Rudžių namai yra šviesus pavyzdys visiem, kaip reikia mylėti tėvų gimtąją žemę, jos tautos grožį ir jos būdą, nors niekada tos šalies nematė.

Ilgiausių metų sukaktuvininkui inž. Antanui Rudžiui ir jo mielai šeimynėlei!

Alb. Valentinas

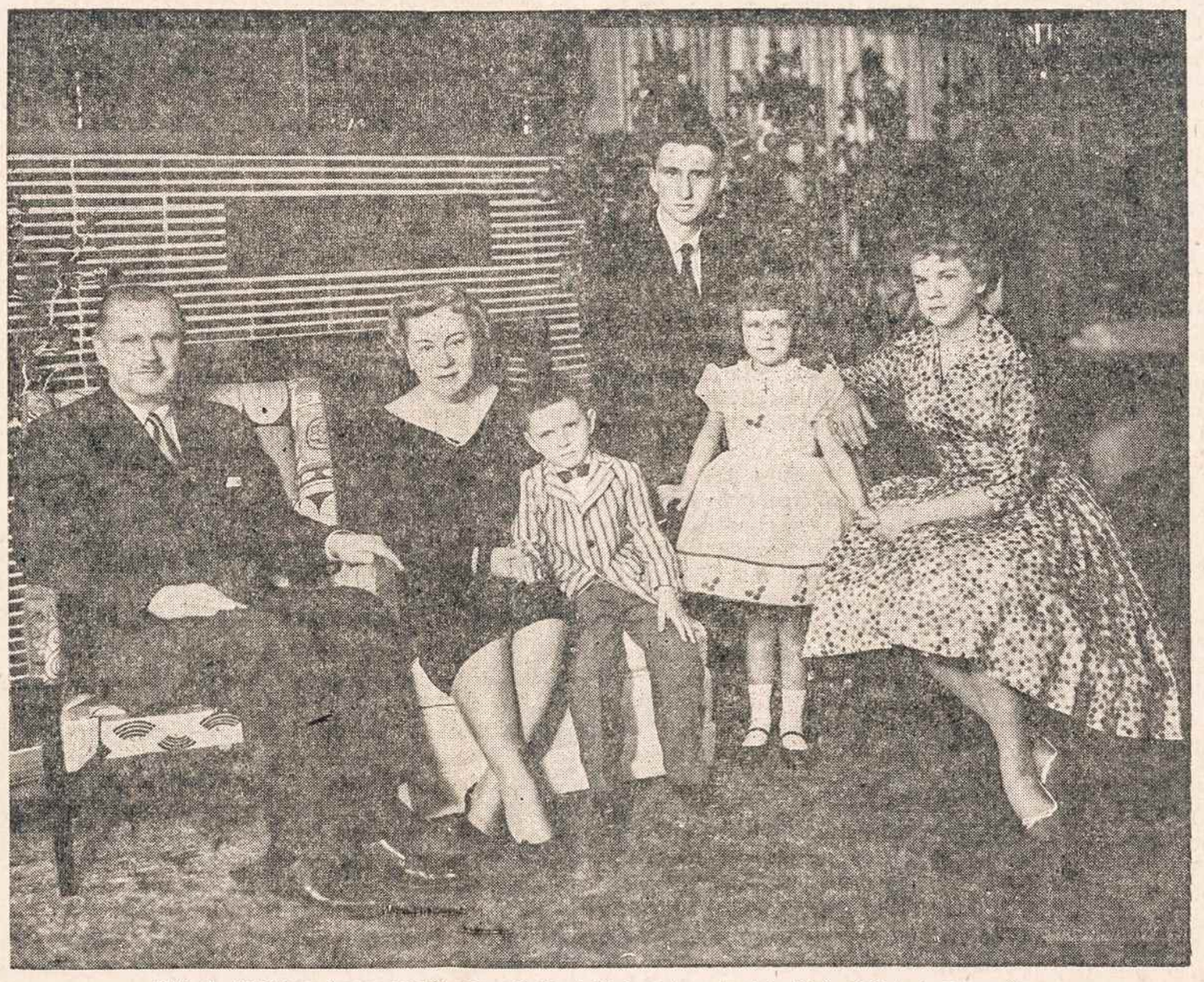

INŽ. A. RUDIS su žmona Marija, sūnumis Morkučiu ir Antanu ir dukrelėmis Rožyte ir Margarita.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Vargdienės seselės (Little Sisters of the Poor) kurios globoja senelius savo prieglaudoje Valley St., kovo 5 šv. Alfonso bažnyčioje po visų mišių ir taip pat visų novenų pamaldų pirmadienį ir antradienį aukas rinko prieangyje. Jų prieglaudoje yra įvairių tautų ir tikėjimų senelių, yra ir keli lietuviai.

Novena į šv. Pranciškų Ksaverą, kuri prasidėjo šv. Kazimiero iškilmėje kovo 4 šv. Alfonso bažnyčioje, baigsis sekmadienį, kovo 12. Minios žmonių dalyvauja pamaldose.

Amerikos vyskupų fondo vajui rinkliava bus kovo 12 per visas mišias. Vyskupai prašo visų paaukoti bent vienos dienos uždarbį, nes fondas šelpia vargstančius įvairiuose pasaulio kraštuose.

Šv. Vardo vyrų draugijos metiniai pusryčiai bus sekmadienį, kovo 12, tuojau po 8:30 mišių šv. Alfonso salėje. Visi vyrai ir jaunuoliai raginami jų dvasios vado kun . J. Antoszewski per laiškus gausiai dalyvauti. Sodalietės pagamins pusryčius. Po jų bus programa su įdomiu garbės kalbėtoju.

CYO mūsų parapijos jaunimas, kuris priklauso šiai katalikiškai jaunimo organizacijai, gražiai veikia gavėnios metu. Jaunimas penktadienio vakarais susirenka šv. Alfonso mokyklos kambariuose, kur turi savo posėdžius bei įvairias programas; buvo rodomas filmas iš Kalifornijos, kovo 10 kartu su dvasios vadu kun. J. Antoszewski ėjo Kryžiaus Kelius, kovo 17 dalyvaus šv. Patriko iškilmėje šv. Patriko par. salėje. Jie ruošia šokius, kurie bus po Velykų.

Lietuvių Bendruomenė, kuri gražiai veikia Baltimorėje, ruošdama kultūrinius bei tautinius parengimus, turės labai svarbų susirinkimą sekmadienį, kovo 12, 4 val. popiet lietuvių salėje.

Suaugusio jaunimo klubo iškilmingi pusryčiai bus kovo 19 po 8:30 mišių Staffordo viešbutyje. Visi nariai raginami bendrai priimti komuniją ir dalyvauti tuose pusryčiuose. Garbės kalbėtojas bus žymus veikėjas jaunimo tarpe lietuvis Ben Dubinskas.

Dominikas Maciulis (Mitchell), senos kartos lietuvis ir žymus veikėjas lietuvių tarpe, mirė po sunkios ligos John Hopkins ligoninėje vasario 25. Gedulingos mišios buvo aukotos už jo sielą šv. Petro bažnyčioje kovo 1. Palaidotas New Cathedral kap. Liko nuliūdusi žmona Liudvika, nuliūdusios dukros Elena, Eugenija ir Dolores ir eilė anūkų.

Marijona Pucetienė, senos kartos lietuvė, kurį laiką gyvenusi Baltimorėje, mirė kovo 1. Trys kunigai aukojo gedulingas mišias už jos vėlę šv. Alfonso bažnyčioje kovo 4. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdusi dukra Marė ir nuliūdęs sergantis sūnus Juozas ir eilė anūkų.

Marė Tautkus mirė šv. Agnietės ligoninėje kovo 2. Gedulingos mišios buvo aukotos už jos vėlę šv. Petro bažnyčioje kovo 4. Palaidota Holy Redeemer kapinėse.

Jonas Obelinis

KELIOS PASTABOS DĖL KREVOS BAŽNYČIOS, JOS VARDO IR GERADARĖS

Krėvos pilies likimą aprašant, buvo užsiminta ir apie bažnyčią, bet pabaigoje įsivėlė klaida: užuot "medinė" atspausta "mūrinė". Vienas skaitytojas tuojau pastebėjo. Antrasis atkreipė dėmesį, kad nurodoma ne ta Krėvos bažnyčios geradarė. Dedame čia abu atsiliepimus tikslesniam mūsų senos praeities pažinimui.

Kokia buvo bažnyčia?

St. Griežė - Jurgelevičius (Dorchester, Mass.) savo laiške rašo:

"Vasario 10 Darbininko 11 nr. strp. "Ten, kur pilies akmuo užmušė žmogų', be ko kito yra pasakyta: 'Krėvos šv. Jono Krikštytojo bažnyčia priklauso prie pačių pirmųjų, kurios buvo pastatytos Lietuvos krikšto metu' ir skirsnio gale — 'nauja mūrinė pastatydinta 1906 m. ' " (Kor. klaida—1936)

1942-44 m. laikotarpyje teko net keletą kartų užklysti į Krėvą ir, kiek mano atmintis siekia, R. K. bažnyčia ten yra medinė — ligi tol man nematytos architektūrinės išorės, pilkų nedažytų sienų ir tokia pat pilka, jau gerokai apirusia štankietų (stekolų) tvora aptverta, pastatyta ant skardžios atšlaitės, apie gerų trejetą metrų aukščiau gatvės lygio. Kai atsistoji priešais didžiąsias duris, tai iš vakarų ir šiaurvakarių visą bažnyčią uždengia čia pat stuksąs skardis, o iš pietų ir pietryčių vėl paskliunda žemė.

Tuo tarpu stačiatikių cerkvė mūrinė (kitoj Krėvos upelio pusėj, gerą puskilometrį į pietryčius, ant aukštos šiaurvakarių kryptimi palinkusios nuolaidžios erdvios atkalnės)".

Šios pastabos visai tikslios. Naujoji bažnyčia medinė ,yra statyta 1934-36, iš vidaus dar nevisai išbaigta. Vilniaus arkivyskupijos bažnyčių katalogas (Catalogus Ecclesiarum et Cleri, 1939) nurodo, kad statė klebonas Česlovas Kardelis parapiečių aukomis. Pašventinta arkivysk. R. Jalbrzykowskio spalio 7, 1936. Tą pačią dieną pakonsekruotas ir didysis altorius.

Kokiu vardu vadinosi?

Naujajai bažnyčiai buvo duoti Viešpaties Atsimainymo ir Švenč. Mergelės Marijos Maloningosios titulai. Straipsnio pabaigoje tai nebuvo nurodyta, ir dėl to susidarė įspūdis, kad tebesivadino senuoju Šv. Jono Krikštytojo vardu. St. Griežė suabejojo. Jo argumentai įdomūs:

"Viena maža smulkmena man kelia abejonių, ar dabartinė Krėvos bažnyčia dar tebesivadina Šv. Jono Krikštytojo vardu. Kaip mums žinoma, R. K. kiekviena bažnyčia savo Patrono dieną 'apvaikščioja' ko iškilmingiau. Tą dieną būna iškilmingos pamaldos, atlaidai, į kuriuos suplaukia ir iš kaimyninių parapijų tikintieji.

"Ir va, 1942 m. birželio 23 d. artimas mano bendradarbis P. R. buvo nuvykęs tarnybos reikalais į Krėvą. Birželio 24 d. ryte išvykdamas iš Krėvos, skambina telefonu:

— Darbą baigiau. Vykstu į Alšėnus.

Atvykęs į Alšėnus, kaip tik randa šv. Jono atlaidus ir vėl skambina:

— Alšėnuose šiandieną atlaidai, ir čia yra nedarbo diena.

Vėliau (grįžus jam įstaigon) plačiau išsikalbėjome apie aną kelionę iš Krėvos į Alšėnus. Girdi, Krėvoje darbo diena, o pakeliui, kuo arčiau Alšėnų, tuo daugiau keliuose žmonių ir visi šventiški. Tik vėliau su vežėju išsikalbėjus, paaiškėjo, kad 'vykstama į atlaidus'. Žinoma, tai ne dokumentiniai įrodymai, bet patirti vietoje".

Patirtis sutinka su dokumentais. Tik senoji Krėvos bažnyčia buvo Šv. Jono Krikštytojo. Ji statydinta ir apdovanota karaliaus Jogailos - Vladislovo 1387, Lietuvos krikšto metu, buvusi iš plytų, atiduota 1867 provoslavams, gi 1884 sudegė. Vėliau buvo pastatyta nauja, bet Didž. karo metu visiškai sugriauta. Ties ta vieta ėjo smarkūs vokiečių ir rusų mūšiai. Dabartinė 1936 metų jau nebesivadina šv. Jono Krikštytojo vardu.

St. Griežlė dar pastebi: "Alšėnų ne tiktai cerkvė, bet ir R. K. bažnyčia tikrai mūrinė ir dominuojanti visą miestelį ir apylinkę su istoriniu, bene Gostauto, žmonų sarkofagu". Tai kelia dar vieną klausimą

Kas buvo geradarė?

Kun. St. Yla pastebi, kad geradarė negalėjusi būti Ona Gostautienė, kaip yra nurodoma straipsnyje ir Lietuvių Enciklopedijoje (XIII t. 88 p.). "Tai Ona Gedgaudienė, Jurgio žmona, Petro Gedgaudo — Šiluvos steigėjo motina. Fundacijos aktuose (1478) ji pasirašo "Jurgio Gedgaudo našlė". Lenkų šaltiniai Gedygold (Gedgaudas) dažnai maišo su Gostautais".

Yra lengva sumaišyti, nes abi giminės spietėsi apie Ašmeną ir Alšėnus. Tuo pačiu metu gyveno ir Ona Gedgaudienė ir Ona Gostautienė, Alšėnų kunigaikštytė, Martyno Gostauto žmona. Kun. St. Yla yra išnagrinėjęs Šiluvos steigėjų — Gedgaudų giminę, bet iš jo pastabos neaišku, ar minimas fundacijos aktas (1478) surištas su Krėva ar kita kuria bažnyčia?

S. Suž.

LB GELEŽINIS FONAS

Išeivijos lietuviai rodo didelių pastangų lietuviškai savo ateičiai. Šiam tikslui tarnauja mūsų laikraščiai, žurnalai, knygos, lituanistinės mūsų mokyklos, mūsų draugijos bei parapijos, kiekvieno mūsų darbas, ryžtas, pasiaukojimas.

Šiam tikslui taip pat telkiamės ir į Lietuvių Bendruomenę.

Joks sėkmingesnis darbas yra negalimas be lėšų. 1960 rugsėjo 24-25 d. Chicagoje įvykęs LB Tarybos suvažiavimas, apsvarstęs lėšų klausimą lietuvių išeivijos, švietimo, kultūros ir savitarpinės pagalbos reikalam, nutarė steigti LB Geležinį fondą (angliškai Lithuanian Foundation), kurio pagrindinis kapitalas būtų saugomas būsimai nepriklausomai Lietuvai, o šio kapitalo procentai eitų minėtajai mūsų švietimo, kultūros ir savitarpinės pagalbos veiklai.

Lygiagrečiai taip pat kilo iniciatyva steigti milijono dol. fondą tiem patiem tikslam. LB Centro Valdyba, atsižvelgdama į pasireiškusią iniciatyvą ir ja pasidžiaugdama, rado tikslingu dalyku ją derinti su LB pastangomis. Šia linkme atitinkami žingsniai yra daromi.

Ryšium su Geležinio Fondo mintimi taip pat ryškėja stiprus noras, kad šio fondo aukotojai būtų atleidžiami nuo LB tautinio solidarumo įnašų kasmetinio mokėjimo. Antai, inž. D. Bielskus, siųsdamas LB Centro Valdybai 25 dol., kaip pradžią ar paskatinimą, toliau rašo: Jei CV atleistų šimtininkus nuo taut. solidarumo įnašų kasmetinių mokėjimų, šiais metais atsiųsiu dar 75 dol. Kun. J. Riauba, siųsdamas mėnesinės savo algos čekį 101.66 dol. kaip amžinąjį LB tautinio solidarumo įnašą, taip pat rašo: Būtų gera, kad LB tartųsi su dr. Razma ir tuoj steigtų vieną bendrą fondą Lietuvių Bendruomenės vardu, tada nereikėtų atskiros vadovybės rinkti ir kartu tai keltų LB autoritetą. Čia taip pat turiu vieną gerą kaimyną, kuris pažadėjo tokiam fondui tūkstantinę.

CV inf.

Sol. LIONĖ JUODYTĖ-Mathews yra įdainavusi naują lietuviškų dainų plokštelę —
Long Play Hi-Fi Records

"MANO LIETUVOS PRISIMINIMAI"
(My Lithuanian Memories)
Kaina $4.98
Antrąją mažą (angliškai) —

"Christmas Carols"
Shepherd Boy and Sleeping Child
Kaina 98¢
Išleistos Mill Marlboro Co.
Platintojams užsakius didesniais kiekiais — duodama nuolaida

Gaunama:
Alex Mathews—256 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.; **Jack J.Stukas** — 1264 White St., Hillside, N.J.; **Juozas Ginkus** — 495 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.; **Darbininkas** —910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.; **Spaudos Kioskas** — 280 Union Ave. Brooklyn 11, N.Y.

With 1961 marking the 20th Anniversary of U. S. Savings Bonds, the Treasury's Distinguished Service Medal is presented to Mrs. Jeannette S. Seidman, chairman of the Inter-Racial Press of America, by Philip M. Light, Savings Bonds director for the Northeast, for her many years of service as a consultant to the bond program. Mrs. Seidman, an active supporter of the program during and since World War II days, accepts the medal in behalf of the foreign language newspapers of America for their long-time advertising and publicity contribution to Savings Bonds.

MINĖJIMAS, KOKIO DAR NEBUVO

HARTFORD, CONN.

"Bus Vasario 16 minėjimas, kokio dar nėra buvę" — skelbė Alto Hartfordo skyriaus vicepirmininkas **J. Giedraitis,** organizuodamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

O programoje: choras, deklamacijos, tautiniai šokiai, sveikinimai, rezoliucijos ... Per visą Ameriką nuo Atlanto iki Pacifiko kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje su mažomis variacijomis per metų metus kartojama ta pati programa. Skiriasi tiktai pavardės ir veidai.

Nors Vasario 16 šventė Hartforde turėjo tą pačią "standartinę" programą, bet savo dvasia buvo skirtinga ir nauja.

Vasario 16-ji būdavo beveik išimtinai tremtinių šventė. Tremtiniai organizuodavo, trem tiniai dalyvaudavo. Minėjimai vykdavo tokioje pat dvasioje ir formoje, kaip jie būdavo organizuojami nepriklausomos Lietuvos mokyklose ir organizacijose.

Kalbant šių laikų terminais, nors ir ne visai tiksliai, galima būtų pasakyti, kad Vasario 16 šventė šiais metais vyko grynai koegzistencijos dvasioje ... nenusigąskite! ... Koegzistencija ne su Sovietais, o su Amerika ir amerikiečiais.

"Gyvenk Amerikai! ... Mylėk Lietuvą! ... Melskis už abi! — skelbė šventei skirtas bažnyčios biuletenis.

Tiesa, komunistai į Paryžių eina per Peipingą, kaip pranašavo Leninas. Ir labai sėkmingai. Bet lietuvių — bent tremtinių tarpe — dar tokių pažangių neatsirado, kurie išdrįstų raginti "gyventi Amerikai", kad padėtum Lietuvai.

Kas biuletenį rašė, nesunku buvo atspėti, klausantis pamokslų. **Kun. B. Benesevich,** padėkojęs Connecticut gubernatoriui Demsey, dalyvaujančiam su šeima pamaldose, ir trumpai charakterizavęs lietuvių tautą, neužmiršo, kad tą pačią dieną Amerika minėjo didįjį prezidentą Lincoln. Jis rado minties panašumą tarp mūsų himno žodžių "Tegul dirba tavo naudai ir žmonių gėrybei" ir Lincolno garsaus posakio "... of the people, to the people, for the people".

Alto - Balfo Hartfordo skyr. pirm. kun. Benesevich, pradėjęs nepriklausomybės šventę "koegzistencinėje" dvasioje, nesigailėjo. Teigiami rezultatai jau buvo matyti, pradėjus publikai rinktis į šventės minėjimą. Rinkosi tremtiniai, jaunimas ir net tokie seni ir jauni amerikiečiai, kurie tokioje šventėje nėra dalyvavę 10 ar 15 metų.

Nenuostabu, kad pirmininkas susirinkimo vadovavimo ir toliau neišleido iš savo rankų. Naujenybių nereikėjo ilgai laukti. Po invokacijos ir Amerikos himno vėliavas išnešė iš salės. Tai buvo pirmas ženklas, kad minėjimas bus neformalus. Taip ir buvo.

"Dabar ką nors mums pasakys visiems gerai pažįstamas **Pranukas—Frank Monchun** ... Saugokitės jo visi. Tiesa, jis gailestingas, bet nemažiau ir teisingas."

"Nebijokite! ... Lietuviams būsiu gailestingas, kitiems — tik teisingas".

Kai pirmininkas juokavo su Hartfordo apylinkės teismo teisėju, salėje jautėsi tokia jauki, lengva nuotaika, tarsi didelės šeimos šventėje. Tuo labiau, kad I. Ruseckienei, paklojusiai savo širdį ir raštuotus lietuviškus audinius, pasisekė net scenai suteikti lietuviškos seklyčios jaukumą ir grožį.

Net tokį oficialų svečią, kaip Lt. Governor Armentano, kuris atstovavo minėjime gubernatorių, pirmininkas sugebėjo pristatyti auditorijai su tuo pačiu neformalumu, kuris yra įgimtas ir charakteringas tiktai amerikiečiams.

Lengvumu, matyt, užsikrėtė ir tie, kurie programą išpildė. Niekados neteko matyti tautinius šokius šokant su tokiu baletiniu lengvumu, kaip šoko **Mildos Jucėnaitės** vadovaujama grupė. Mažosios deklamatorės, nereikia ir sakyti, visados daugiau primena pasakų pasaulį, kaip realybę. Tokios jos mielos, mažytės ir gražios.

Jurgio Petkaičio mišrus ir vyrų choras vadelių neatleido. Stengėsi viską išpildyti tobulai. O pirmininkas į tai: "Norėčiau tą chorą girdėti dainuojant ar giedant blogiau, bet dažniau. Sakysim, kad ir kiekvieną sekmadienį mūsų bažnyčioje". Publika su tuo, aišku, sutiktų. Bet meno žmones įtikinti sunku, o J. Petkaitis yra menininkas, kas liečia muziką ir dainą.

Lietuviškos mokyklos Holy Trinity High jaunieji vyčiai, neseniai sesers **dr. Gabrielės** suorganizuoti, pasirodė su savo montažu. Sveikintina. Jų tarpe yra jau trečios kartos Amerikos lietuviukų, kurie su sultingu angliškų akcentu mėgina kalbėti lietuviškai. Nėra paslaptis, kad lietuviškoji visuomenė yra labai kritiška ir laikosi rezervuotai Alto ir Vliko atžvilgiu. Daugelis mano, kad tų organų darbų rezultatai yra per daug menki, palyginus su lėšomis, kurias jie gauna iš lietuviškos visuomenės ir išleidžia be jokio viešo atsiskaitymo. Kadangi minėjime surinktos aukos skiriamos Altui, tai skyriaus vicepirmininkas **J. Giedraitis** trumpoje apžvalgoje informavo, kur ir kokius darbus kovoje už Lietuvos laisvę Altas finansuoja surinktais pinigais.

Sveikinimai ir rezoliucijos, atrodo, buvo pati formaliausia minėjimo dalis.

Minėjime nebuvo pagrindinio kalbėtojo, kuris į klausytojų širdis ir sąžines apeliuotų, prašydamas aukos. O surinkta apie 700 dol. Tai bus bene pati didžiausia suma, surinkta Vasario 16 proga, palyginus, mažoje Hartfordo kolonijoje. Taigi, "koegzistencija" su Amerika ir amerikiečiais apsimokėjo — aukotojų sąraše atsirado daug naujų pavardžių.

Konservatyviems ir užsispyrusiems tremtiniams "amerikonizmas" nepatiko. Lietuviškoje mokykloje mokosi airių kilmės vienos šeimos penki vaikai, kurie minėjimo programoje šoko tautinius airiškus šokius. Buvo tokių, kurie atvirai piktinosi, kad Vasario 16 minėjime "svetimtaučiai šoka savo šokius".

Priimant rezoliucijas, vienas asmuo užprotestavo rezoliucijos siuntimą Adlai Stevensonui, nes pastarasis esą "susidėjo" su Chruščiovu. Atseit, kas nėra lietuviška, arba, kuris nedaro taip, kaip mums lietuviams patiktų ir būtų naudinga, to mums visai nereikia.

N. G.

VASARIO 16 šventės rengimo komitetas pas majorą Leo P. Carlin, stovi: L. Stukas, K. Korbert, F. Vaškas, J. Strolienė ir K. Strolis. Sėdi: Jieva Trečiokienė ir majoras Leo P. Carlin.

Lietuvos vyčiai Newarke suruošė pirmąjį viešą Vasario 16 minėjimą

Vasario 16 minėjimą rengti šiemet pirmą kartą ėmėsi iniciatyvos Lietuvos vyčių 29-toji kuopa. Minėjimas įvyko vasario 16. Nors buvo darbo diena, bet atsilankė apie 200 žmonių. Minėjimą pradėjo kuopos pirmininkas K. Strolis. Lietuviai veteranai įnešė ir pagerbė vėliavas. L. Stukas atgiedojo Amerikos himną. Lietuvos himną giedojo visi. Toliau minėjimui vadovavo Ieva Trečiokienė. Susikaupimo minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Maldą atkalbėjo prel. Ign. Kelmelis. Kalbas pasakė konsulmanas Gordon, Newarko burmistras Leo P. Carlin, J. Stukas ir kun. P. Totoraitis. Meninę dalį atliko sol. Zubavičienė ir L. Stukas, akomponuojant A. Kačanauskui. Petraukos metu buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalam. Didesnes aukas įteikė: 50 dol. — Simonas Kontrimas; po 25 dol. — Juozas Kralikauskas ir kun. P. Totoraitis. Po 10 dol. — Baltrušaičiai, Kasanauskai, prel. I. Kelmelis, Leimonai, Laukžemienė, K. G. Trečiokai ir K. Šipaila (6 dol.); po 5 dol. — Giraičiai, Mačiulaitis, Pilibaitis, A. Jankauskas, B. K. Stankai, R. Melinis, Vosyliai, V. Dambrauskas, Boreikai, Balbotai, Tikniai, A. J. Trečiokai, A. Keršys, Juškevičiai, B. Sarkenis, K. Jasaitis, J. Jodelis, F. Vaškas, J. Ambrozaitis, Gudai, Elseikai ir Stroliai; po 3 dol. — J. Lang, V. Mėlinis, A. Ramonas, O. Lidžienė, A. Malakas; po 2 dol. — J. Chapulis, Navickas, Smailys, Žiugždienė, Augūnas, Mrs. Butkus, Mrs. Laucus, J. Thompson, J. Škėma, V. Lukas, K. Krūmėnas, Audėnai, Bagdanavičiai, M. Nekrošytė, Staugaitienė, J. Venckus ir J. Skrinskas. Po 1 dol. — Gaubas, Šatienė, Strolienė, Miknevičienė, Jasiukaitienė ir Armanavičius. Viso aukų surinkta 355 dol. Visos surinktos aukos, kaip buvo rengimo komiteto nutarta, pasiųstos Amerikos Lietuvių Tarybai, skiriant Lietuvos laisvinimo reikalam. Visas su minėjimu susidariusias išlaidas padengė iš savo kišenių rengimo komitetas.

Garbė Newarko vyčių kuopai už tokį gražų patriotinį nuveiktą darbą. Perskaičius sveikinimus iš kongresmanų, gubernatorių ir miesto majoro ir priėmus rezoliucijas įvairiems Amerikos pareigūnams, iškilmingas Vasario 16 minėjimas baigtas visiems sugiedant Marija, Marija.

Po minėjimo komitetas užkvietė visus dalyvius į šv. Jurgio apatinę salę užkandžiam.

Vasario 16 šventės rengimo komitetą sudarė šie vyčiai: Ieva Trečiokienė, F. Vaškas, L. Stukas, Charles Strolis, John Remeika, Kristina Korbat, Julė Strolienė, Ieva Ellis ir Kazys Šipaila.

Sekmadienį, vasario 19, iškilmingomis pamaldomis Švč. Trejybės bažnyčioje buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Prieš pamaldas šeštadieninės mokyklos mergaitės įnešė vainiką su užrašu žuvusiems už tėvynę, grojant gedulo maršą. Po to sekė parapijos choro atgiedota Libera. Per mišias giedota lietuviškos giesmės. Bažnyčioje vėl puikiai pasirodė liet. veteranai su savo vėliavomis. **(t.)**

Šv. Juozapo novena Švč. Trejybės bažnyčioje Newarke prasidės kovo 11 ir baigsis kovo 19. Noveną ves kun. dr. Jonas Matuzas. Novena kiekvieną dieną prasidės 5:15 val. ir 7 val. vak. anglų kalba ir 7:45 val. vak. lietuvių kalba. Visi parapiečiai kviečiami novenoje dalyvauti.

Prel. Ign. Kelmelis, Švč. Trejybės par. klebonui, birželio 25 sueina 45 metai kunigystės. Ta proga rengiamas sukaktuvinis iškilmingas pagerbimas su iškilmingomis pamaldomis ir bankietu **(t)**

ALR KATALIKŲ FEDERACIJOS SEIMELIS NEW YORKE

New Yorko apskrities katalikų seimelis kovo 5 Angelų Karalienės salėje, Brooklyne, sutraukė 95 katalikiškų organizacijų, laikraščių bei parapijų atstovus, apie 20 svečių ir 15 kunigų. Buvo atstovaujamos 22 draugijos. Posėdį pradėjo apskrities pirm. St. Lukas, invokaciją atkalbėjo apskr. dvasios vadas kun. A. Račkauskas. Seimeliui vadovauti pakviesta pirmin. Pr. Vainauskas, sekret. J. Gerdvilienė ir T. Dzikienė; mandatų komisijon — Kaz. Krušinskas ir P. Montvila; rezoliucijų komisijon — St. Lušys, St. Dzikas ir kun. V. Dabušis. Seimelį sveikino Angelų Karalienės par. klebonas kun. J. Aleksiūnas, tėvų pranciškonų vardu tėvas P. Baniūnas, O.F.M., perdavė kartų ir Darbininko sveikinimus, padėkodamas atstovams už talką katalikiškos spaudos reikaluose. Katalikų Federacijos centro valdybos pirm. A. Masionis savo sveikinime kvietė visus į didįjį apaštalavimo darbą visose gyvenimo srityse, vadovaujantis šūkiu 'Visa atnaujinti Kristuje', į kurį ypatingą dėmesį šiandien kreipia ir Amerikos katalikiškosios akcijos vadovybė. Mums apaštalavimo pareigą deda šiandien ne tik šio krašto lietuviai, bet ir tėvynėje likusieji. St. Lušys sveikino Ateitininkų Federacijos valdybos vardu, inž. A. Mažeika — vyčių vardu, primindamas, kad šiandien jaunieji vyčiai yra lietuviškesni nei prieš 25 metus. Vit. Žukauskas, Balfo skyriaus pirm., po sveikinimo kvietė į Balfo ruošiamą vaidinimą kovo 18.

Paskaitą skaitė dr. O. Labanauskaitė. Prelegentė labai drąsiai ir taikliai kėlė mūsų meto negeroves ir stoką vieningos bei planingos veiklos joms pašalinti. Katalikų veikla Amerikos lietuvių tarpe gali ir turi sužydėti visoj jiems skirtų uždavinių vykdymo pilnumoj. Paskaita sukėlė gyvų diskusijų, kuriose dalyvavo prel. J. Balkūnas, St. Lušys, K. Krušinskas, kun. V. Dabušis, St. Dzikas, kun. P. Totoraitis, A. Masionis ir k. Pastarasis priminė kliūtis, kurios sutinkamos planuojant ir vykdant katalikiškosios akcijos darbus, o St. Dzikas nurodė keletą priežasčių, kurios niveliuoja katalikų įtaką viešame gyvenime.

Valdybos pranešimus padarė pirm. St. Lukas, dvasios vadas kun. A. Račkauskas, ižd. K. Krušinskas, iždo globėjas P. Montvila. Dainavos stovyklos globos komiteto pranešimą pirm. V. Vebeliūnas atsiuntė raštu, jį paskaitė K. Krušinskas. Parapijų atstovai padarė pranešimus apie draugijų veiklą skyriuose bei parapijose. Apskrityje yra 11 parapijų, visose veikia katalikiškos draugijos, bet ne visose jos yra apjungtos į Federacijos skyrių.

Valdyba, iždo globėjai bei Dainavos stovyklos globos komitetas ateinančių metų kadencijai perrinkti tie patys. Į valdybą įeina St. Lukas, St. Dzikas, K. Krušinskas, E. Vaišnoraitė, dvasios vadas kun. A. Račkauskas.

Rezoliucijos komisijos pasiūlytos ir seimelio priimtos šiais klausimais: 1. vysk. Julijono Steponavičiaus arešto. 2. Katalikų Federacijos veiklos plano. 3. katalikiškų organizacijų bei parapinių draugijų narių vajaus: tenelieka nei vieno kataliko, kuris nepriklausytų bent vienai katalikiškai organizacijai. Nutarta pasiųsti sveikinimą Brooklyno diecezijos vyskupui B. J. McEntegart.

Seimelis užbaigtas trumpomis pamaldomis bažnyčioje. Palaiminimą Švč. Sakramentu suteikė klebonas kun. J. Aleksiūnas.

Apskrities valdybos rūpesčiu Em. Vaišnoraitei vadovaujant ir Angelų Karalienės parap. veikėjoms talkinant, suvažiavimo dalyviams buvo suruoštos vaišės. Prie skoningai papuoštų stalų svečiams patarnavo Angelų Karalienės draugijų narės. Čia dar buvo pasakyta kalbų ir padėkota apskr. valdybai už darbą ir rūpestį vykdant jai pavestus uždavinius. **(kvd)**

BENDRABUTIEČIŲ "lenciūgėlis".

LIETUVAIČIŲ BENDRABUTIS

STUDENTĖM IR MOKSLEIVĖM

Kreiptis:

Immaculate Conception Convent

Putnam, Conn.

VYTAUTAS VEBELIŪNAS

Tax Counselor & Public Accountant

praneša naują savo telefoną:

HI — 1-6799

100-21 89 Ave Richmond Hill, N. Y.

Priėmimo valandos

Treč. Ket. Penk. 6 vak. — 9 vak.

Šešt. 9 ryt. — 4 vak.

IŠ VISUR

— **Gen. B. Grigaliūnas — Glovackis** iš Kolumbijos siunčia per Ateitininkų Federacijos valdybą visiem ateitininkam nuoširdžiausius velykinius sveikinimus. Visiem linki linksmaus Aleliuja!

— **Pr. Razgaitis,** pereitais metais vadovavęs ASS Clevelando skyriui, šiais metais pasiėmė vadovauti jaunučių moksleivių ateitininkų berniukų kuopai Clevelande, kurioje yra 24 nariai.

— **ASS Clevelando** skyriaus valdybą šiais metais sudaro pirmininkas Antanas Garka, kiti valdybos nariai: P. Kliorys, J. Staniškis, S. Laniauskienė, O. Civinskienė ir P. Gruodis.

— **Antanas Pupius** ir Nijolė Jasėnaitė susituokia balandžio 8 d., 11 val. Švč. Marijos Gimimo bažnyčioje, Chicagoje.

— **Tėv. Alfonsas Bernatonis,** lietuvių Sielovados tvarkytojas Vokietijoje. Atvelykio savaitėje pasitarimams ir rekolekcijoms vyksta į Romą kartu su kitais lietuviais kunigais, dirbančiais pastoracinį darbą Vokietijoje lietuvių tarpe.

— **Dalia Ivaškienė ir dr. J. Leimonas** rūpinasi moksleivių ateitininkų vasaros stovyklos organizavimu Rytų Apygardoje. Rašyti: D. Ivaškienė, 16 Hinckley St., Dorchester 25, Mass.

— **Rapolas Jakimavičius,** Vilniaus dailininkas, vėžiu mirė vasario 20, būdamas apie 67 m. Velionis buvo dėstytojas, labai mėgiamas Dailės Instituto studentų. Palaidotas Rasuose greta Čiurlionio, P. Vaičiūno ir Sirokomlės.

— **Rašančiam disertaciją** iš lituanistikos reikalingi vokiečių okupacijos metu (1941-1944 m.) Lietuvoje ėjusieji laikraščiai. Jei kas turėtų ir norėtų paskolinti moksliniam darbui panaudoti, prašoma siųsti šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 West Marquette Rd., Chicago 29, Ill. Panaudojus, tuoj bus grąžinti, jei nebus parašyta, kad tie leidiniai dovanojami Pasaulio Lietuvių Archyvui. Jei skaitas šį pranešimą neturėtų prašomos spaudos, bet žinotų, kas turi, labai prašomas pranešti to asmens adresą.

— **Prof. K. Pakšto biblioteka,** žemėlapiai ir rankraščiai jo testamentu padovanoti Pasaulio Lietuvių Archyvui. Šį dovanojimą raštu ir spaudoje atkartojo velionio žmona Janina Pakštienė, prie to pridėdama ir savo tautodailės rinkinius. Testamento vykdytojas Balys Pakštas taip pat susirūpinęs, kad jo dėdės dovana greičiau pasiektų Pasaulio Lietuvių Rchyvą. Teisinių formalumų sutvarkymas ilgokai vilkinasi. Kad skubiau vyktų teisinių dalykų išsiaiškinimas ir greičiau būtų įvykdytas velionio testamentas ir jo valios vykdytojų noras, Pasaulio Lietuvių Archyvą atstovauti ir tuo reikalu rūpintis sutiko advokatas dr. K. Šidlauskas.

RUOŠIAME LIETUVIŠKAS VESTUVES, SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI.

Tel. MU 3-2928

VACYS STEPONIS

O KO KO?

Nėra vienybės kalbant apie išdaužytus langus

Jei langus išdaužė komunistai, tai:

"Maskva. Ryšium su Patrice Lumumbos nugalabinimu Tautų draugystės universiteto studentai čia suruošė šturmingą protesto demonstraciją prie Belgijos ambasados ... Ambasados durų langai išdaužyti akmenimis" (Vilnis 1961 vasario 16).

Jei langus išdaužė komunistam, tai:

"Šiandien skaitau 'Tiesą' ir pasipiktinęs sužinau, kad chuliganai vėl išdaužė jūsų redakcijos langus. Tai šunyčio auksėjimas; kvaila juk galvoti, kad langų daužymu galima vesti rimta politinė kova. Bet kągi — skęstantis ir už šapo griebiasi" (Vilnis 1961 vasario 25).

Nėra vienybės kalbant apie veikėją:

Vienas jį lygina su jaučiu:

"Talentingas ir vikrios plunksnos, greitas ir gyvas darbe, meistriškai valdąs žodį, B. Raila be abejo yra vienas gabiausių ir savo darbui profesiškai pasiruošusių lietuvių publicistų ... Be to, darbštus kaip jautis". (St .Žymantas, Dirvoje 1961 vasario 8).

Kitas jį kelia į žinomiausius lietuvius:

"B. Raila, susikoncentravęs į atskiros frazės įspūdingumą, gražbilystę ir begalinį plepėjimą, pašimeta savo minties eigoje. Lėkšta mintis dažnai puošiasi įspūdingom frazėm, lyg varna povo plunksnom ... Lietuvių spaudoje neteko pastebėti kito rašančiojo, kuris taip mėgtų kalbėti pats apie save kaip Raila. Šia prasme jis turėtų būti labiausiai žinomas lietuvis" (J. Kojelis, Drauge, 1961 vasario 25).

O veikėjas iš mandagumo su abiem sutinka, tardamas į vieną pusę Mozės įstatymo žodžiais:

"Neužriši nasrų kuliančiam jaučiui!" (Bronys Raila, Tamsiausia prieš aušrą, 425 p.).

Tardamas taip pat į kitą pusę:

"Man, kaip irgi tuščiažodybos gabiam ilgamečiam profesoriui ... sieloje ima gausti vietoje gelžbetoninio straipsnio per visą puslapį toks rimuotas ir ritmuotas putiniškai — brazdžioniško stiliaus griozdiškas romansas:

Užgeso žiburiai, nutilo mūsų puota,
Ir kelios viešnios ima snausti paslapčia.
Taurė jau išgerta, daina jau išdainuota,—
O noris gerti dar, bet bonka jau tuščia.
(t.p. 137)

JOKŪBUI STUKUI Chicagoje įteikiamas garbės pažymėjimas už lietuvišką veiklą. Įteikia kun. P. Činikas Illinois-Indianos Lietuvos vyčių apskrities vardu. Viduryje matome Lietuvos konsulą P. Daužvardį ir banketo vadovę Loretą Kaselytę.

DETROIT, MICH.

Šv. Kazimiero minėjimą surengė Lietuvos vyčių kuopos. Pamaldose Dievo Apvaizdos bažnyčioje su vėliavom dalyvavo ne tik vyčiai, bet ir Detroito lietuviai katalikai veteranai. Šventei pritaikintą pamokslą pasakė kun. V. Stanevičius. Po mišių buvo bendri pusryčiai ir trumpas minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakė prof. dr. Justinas Pikūnas. Kalbėjo ir vyčių valdybos pirm. Robertas Boris. Minėjimą pravedė vyčių 79 kuopos religinės veiklos komisijos pirmininkė Magdalena Smailienė.

ALRK Federacijos Detroito skyrius šventąją valandą rengia kovo 19, 3 v. popiet Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Dalyvauja visos Detroito ir apylinkių katalikiškos organizacijos su vėliavomis. Giedos šv. Antano ir Dievo Apvaizdos parapijų chorai.

LRKSA Detroito apskričio (171, 230 ir 265 kuopų) susirinkimas buvo kovo 4 Dievo Apvaizdos par. salėje. Susirinkimą malda pradėjo kun. M. Kundrotas, pirmininkavo R. Valatka, sekretoriavo S. Garliauskas. Aptarta visa eilė susivienijimo reikalų, daugiausia kalbėta apie deimantinį jubilėjų, kuris numatomas švęsti šį rudenį. Išrinkta nauja valdyba: pirm. Matas Simonis, vicepirm. Juozas Salinis, sekret. Stasys Garliauskas, iždin. Vincas Bekampis. R.J.V.

JOSEPH FRANCOLINO
GENERAL UPHOLSTERING
We give Italian Traditional Work
— Renewing — Repairing — Custom Made — New Living Chairs — Guaranteed Work at Room — Slip Covers, Kitchen Low Prices — Special Consideration given to Religious Institutions — Call any time
EM 5-0336 946 S. 4th St. (Cor. Walnut), Camden, N. J.

KAD INFLIACIJA NESUNAIKINTŲ JŪSŲ SANTAUPŲ

Visų reikmenų kainos šiandien kyla vis aukštyn. Infliacija šios dienos dolerio vertę gali padaryti ateityje dar mažesnę. Reikia rimtai pasvarstyti apie dalyvavimą Savitarpinės Pagalbos Fonde — Mutual Funds, kur padėjus santaupas tampi dalininku biznio įvairiose srityse.

Tai galima nuostabiai lengvai padaryti. Informacijų apie galimybes, kainas ir kt. prašykite lietuvių ar anglų kalba, gausite veltui ir be jokių įsipareigojimų.

WILLIAM JENNINGS & CO., Inc.,
Lithuanian section
46 West Clinton Ave.,
TENAFLY, New Jersey
Tel.: LOwell 7-3580

Prašau prisiųsti informacijų
Vardas, pavardė .....
Adresas .....
Lietuvių kalba .....
Anglų kalba .....

DISPLAY

AMPAX ALUMINIUM SALES CO.
Aliuminijo Alcoa specialistai
Langai prieš audrą, turėklai, durys gyvenamiem namam, įstaigom, prekybos įmonėm, tvoros ir t.t. Įstaiga veikia 24 val., žemos kainos, lengvas išsimokėjimo sąlygos be banko trejiem metam be procentų. Kalbama ir vokiškai.
1685 Selwyn Ave., Bronx, N. Y.
TR 8-6995

SUNSET
DOMESTIC EMPLOYMENT AGENCY
5124 5th Avenue
ĮĖJIMAS IŠ 52 GATVĖS
Aukštai apmokamos tarnybos. Visokių rūšių naminiai patarnavimai
Brooklyn — New York Long Island
OLGA OLSEN
GE 9-6505 — GE 9-6506

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS
(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos choru: 16 dainų	$3 50
Mano Lietuvos Prisiminimai, L. Juodis; 14 liet. dainų	5.00
Christmas Carols Sol. L. Juodis, angliškai mažo formato Pl.	1.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai: Jokubas J. Stukas Nr. 1;	4.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir liet. operos. J. Stukas, Nr. 2.	4.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šok.	4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišr. choro 17 dainų	4.50
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgrota 12 liet. patrijotinių maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis 10 plokštelių po	5.00
Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos choru — stereo	4.50
Alice Stephens liet. kompozitorių 8 kūriniai	5 00
Alice Stephens liet. kompozitorių 8 kūriniai stereo	6.00

PLOKŠTELIŲ ALBUMAI GAUNAMI:
DARBININKO administracijoje, 910 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

DISPLAY

WHAT EVERYBODY SHOULD KNOW
You can take a seven week tour to Europe — first class, hotels — major shrines and fifty days of fun
ONLY $798,
All expenses included!
Get free information now!
FATIMA TRAVEL
WASHINGTON, N. J.

SIUNTINIAI Į RUSIJĄ IR RUMUNIJĄ

Siųskite maistą, medžiagą ir ką tik jūs norite į Rusiją ir Rumuniją per mūsų seną, patikimą ir patyrusią organizaciją. Greitas ir mandagus patarnavimas. Mes galime atvykti į na mus. Visos išlaidos apmokamos čia. Jūsų artimieji nieko nemoka. Prašykite kainoraščio (specialiai Rusijai ar Rumunijai).

USAM CORPORATION
104 West 29th., New York 1, N. Y.
Tel.: Chickering 4-7898

REAL ESTATE

HOUSES WANTED
All Boros
GOOD PRICES PAID
PR 1-9160

BUILDERS

EAST COAST ATTIC & Basement Co., Inc. — Specializing in finished basements — 4 beautiful showrooms in New York area with full size model rooms. Get our estimate! Ask for Mr. "L". Mineola, 214 E. Jericho Tpke. PIoneer 7-4330; North Lindenhurst, Albany Ave. off Rt. 109, Tel. TUrner 4-3075.

NURSING HOME

VALLEY STREAM NURSING HOME
392 West Merrick Road
Valley Stream L. I
Chronic's — Invalid's — Elderly People
REASONABLE PRICES
"In the Country — a Step from City"
Licensed by New York City
Dept. of Hospital.
VA 5-9443

SCARBOROUGH HALL
Revolutionary Road
Scarborough, N. Y.
23 Beautifull Acres — Over Looking the Hudson
PRIVATE ROOMS or SUITES
Expect Care — Reasonable Prices
Licensed by New York City
Dept. of Hospital.
WI 1-1535

COLLEGE NURSING HOME
NO STEPS ! !
Specious Waterfront Terraces
Overlooking Long Island Sound
One Level Ranch Home - 15 Minutes from Manhattan - Completely Fireproof * Non Sectarian * Recreational Therapy * Individual Diets * 24 Hour Nursing Service * Audio-visual Patient to Nurse Physiotherapy Facilities on Premises
INDEPENDENCE 1-5000
Licensed by New York City
Dept. of Hospital.
119-15 27th. Avenue Flushing N.Y.

WEST HILL
Henry W. Lloyd, M.D. Director
Senile and Chronic Patients
Ideal for the Care of Elderly People
Approximately 10 Acres
Staffed by Over 100 Nurses
Supervised Recreation Facilities
Licensed by New York City
Dept. of Hospital.
For Information Call
KI 9-8440
Fieldstone Rd. & W. 25 2nd. St.
N. Y. 71, N. Y.

LILY POND
NURSING HOME
Home for Convalescents, Chronics and the Aged
- New, Rench-type, Fireproof Building
- Complete Nursing Care
- Planned Recreation, Television
- Cheerful Atmosphere
- Comfortable, modern rooms
- Air Conditioning optional

Spiritual care of patients provided for
Licensed by New York City
Dept. of Hospital.
150 Lily Pond Ave.
Arrochar, Staten Island, N. Y.,
YU 1-5300

CHILDREN BOARDED

CATHOLIC MOTHER
Will Care For
CHILDREN IN PRIVATE HOME
(Astoria L. S. N. Y.)
Reasonable Prices
Excellent Care
AS 8-4119

ROOM ■ BOARD

NEWARK, N. J.
ROOM & BOARD for Elderly & Retired People — Catholics Welcome — REASONABLE PRICES
HUmbolt 5-2393

BALDWIN, L. I. BAZ.
Excellent Care For
ELDERLY LADIES
Fine Meals
Laundry - T.V. Reasonable Prices
Catcholics Welcome

REST HOMES

Catholics welcome at Rose Haven. Resident Home for older people. A spacious house in a setting of rose gardens and shade trees in historical Lichtfield. Menu carefully planned; registered nurse on duty at all times. Complete fire protection by Sprinkler System. — North Street, Lichtfield, Conn. JOrdan 7-8242

CONVALESC. HOMES

NESTLEDOWN
CONVALESCENT HOSPITAL Inc.
CHRONICS & CONVALESCENTS
Registered Nurses in Attendance
59 Courtland Ave., Stamford, Conn.
Mrs. Alice L. Parish, Director
Tel. DAvis 4-4649

SUMMER RESORTS

ROCKVIEW HOUSE
U.S. Highway (Near Port Jervis) # 206, Montague, N. J. — 5 minutes walk to Catholic church. Tennis - Golf - Swimming - dancing - Excellent food. Write for brochure "L" or phone Charles or Louise Reinhart — Montague 3-2263

PIANOS WANTED

ALL PIANOS BOUGHT
DI 5-47 00
(1144)

RESTAURANT

TAPPAN HILL
Beautiful estate & view of Hudson. American-Continental Specialties Private Rooms, Large and Small Suitable any function
Accommodation up to 350. Rte. 9 off Highland Ave. (30 mi.) Manh. Tarrytown, N. Y. MEdford 1-3030.

WILLIAM RUECK'S New Hyde Park Inn — 214 Fericho Turnpike, New Hyde Park, L.I. N.Y. Famous for Weddings, Communion Breakfasts, Ordinations, Banquets, and all Social Functions. Large & small private dining rooms. Luncheon - Dinner served daily. — FL 4-7797.

For the finest Italian-American Cuisine
MASCHIO
RESTAURANT & COCKTAIL LOUNGE
123 Ridge Rd. Lyndhurst, N. J.
Rt. No. 17 — GEneva 8-9491

WHYTE'S Fulton Street
145 Fulton St. — CO 7-2233. Open 11 A.M. - 9 P.M.; Closed Sat. & Sun. Dinner - Luncheon a la Carte. For the Discriminating, The Finest in Food served in an atmosphere of charm and dignity. — Uptown 344 West 57th St. — JU 6-7900. Open Daily Noan - 10 P.M.; Closed Sun.

SHANTUNG RESTAURANT MING'S
Serving
Chinese and American Food
Tray Our Exotic House Special
12 Course Dinner For 2
Banquet Style
Cocktail Lounge — Private Parties
Special Consideration to Religious Groups
44 GREAT NECK ROAD
GREAT NECK, L. I.
HU 7-6070

NORTH SHORE STEAK HOUSE
"Famious For Steaks"
Ala Carte Only
Coctail Lounge —
YOUR HOST × CHIFE
HERMAN × LUISE
Closed Tuesday
Special Considaration to Religious Groups
611 NORTHEN BLvd
Great Neck, L. I. HU 2-3133

THE SWAN CLUB
"The Outstanding Eating Place on The North Shore"
Restaurant and Cafe
Luncheon — Dinner — Supper
Dinner Music Nightly —
Dancing Every Friday & Sunday Night (Frank & Lee Branglio)
Closed Monday — Special Consideration to Religious Institutions
Shore Road
Glenwood Landing N. Y.
MA 1-1640

AUGUST MOON RESTAURANT
2112 Northen BLvd
MANHASSET, L. I., N. Y.
Mandarin and Cantonese COOKING
Rare Exotic Atmosphere
Coctail Lounge — Exotic Drinkes
All Credit Cards Honored
FREE PARKING
MA 7-7778

WOLKERT'S HALL
Communion Breakfast - All Cocial & Business functions accommodating 20 — 500
3 Private Rooms
33 - 11 27th St. Long Island City, L. I.
Reasonable Prices ST 4-4596

The Country Club Restaurant
318 Lake Ville Road
Great Nack L. I. N. Y.
FEATURING
Country Club Dinning at Comfactable Prices Lancheon — Dinner & Coektails
Private Parties Accommodated
Special Consideration given to Religious groups
Call David Huschle For ACCOMODATIONS
HU 7-7800

HOTELS

FLANDERS
St. James Place — Atlantic City — N.Y.
500 Feet From St. Nicholas Church
Opening on March 25th
WELCOME MEMBERS
National Catholic Educational ASSN.
60 Years of Good Innkeeping
Ysabelle & Arthur — Yon — Innkeepers

MOTELS

THE HILLCREST
MOTEL INCORPORATED
Privacy Unlimited; Free T.V., Air Cond. Restaurant nearby, Close to City. Special consideration given to Religious Groups. — 1053 Northern Blvd., Roslyn, N. Y. — MA 7-4855

FROZEN FOODS

MUNICIPAL BEEF CO., INC.
15-15 — 122nd St.
College Point, L. I.
Catering to Home Freezers.
All Meats cut to Yourliking
Ask for Free Consiltation
Daily Nassau — Suffolk Deliveries
Established 1913
4 Month Payment Plan
Full Guarentee
Special Consideration to Religious Institutions
PI 1-8844

CATERERS

A-1 CATERING BY RUDY
Catering for All Occasions in your Home — Church — Office or Club. Small Parties accommodated in our newly expanded facilities. Special consideration to Religious Groups.
387 So. Oyster Bay Rd., Plainview
WE 1-8787

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
per Lietuvių Prekybos Bendrovę Londone, kurios atstovybėje yra didžiausias įvairių medžiagų ir kitų prekių pasirinkimas.
Už atstovybės sąžiningą ir pigų patarnavimą yra gauta daug padėkos laiškų.
Prašoma kreiptis ir įsitikinti pas atstovą
JONĄ DAUGIRDĄ
337 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-4940 ir EV 4-1232

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ
įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

HOLY LIGHT
BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
Sav. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street . . . . . Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-2155 Resid. ILlinois 8-7118

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

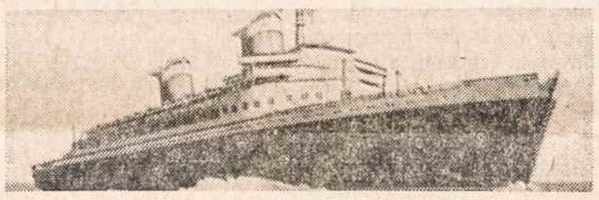

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE -Insurance
—HAVEN REALTY—
Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

S & G MEAT MARKET
buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
Home-Made Bologna
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS
BANGA TELEVISION
34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
NAUDOKITĖS PROGA!
- Fedders (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolaidos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpiginimai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniu
Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko
Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.
VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440
Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinial pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

MERCURY Parcel & Trading Co.

943 Elizabeth Avenue Elizabeth, N. J.

Skyrių veda JONYNA ŠIŠIENĖ

Phone: ELizabeth 4-7608

Siuntiniai į —

LIETUVĄ, UKRAINĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus

SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS

Didelis pasirinkimas vilnonių atraižų vyriškom bei moteriškom eilutėm, paltam; vilnonės skaros, kilimai, lovų užtiesaali ir kt. • Priimami užsakymai ir raštu. Jums patarnaus lietuvė moteris, kalbanti įvairiom kalbom. Mandagus, kruopštus ir nebrangus patarnavimas.

Kviečiame jus tapti mūsų klijentais

Atidara nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 8:30 val. iki 4 val. popiet.

Pagrindinė kontora: 80 East 7th Street, New York 3, N. Y.

Krautuvė: 75 East 7th Street • Tel. OR 4-3930

Mūsų firmos geriausia rekomendacija — tai tūkstančiai pastovių klijentų visoje Amerikoje

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo $9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS ir VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.

Tel.: AL 4-8319

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio kelionės į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsikviesti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. CIrcle 5-7711

VELYKOS ARTĖJA

Siųsti Velykoms dovanų siuntinį draugams ir giminėms į visas USSR dalis yra lengva ir patikima per

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Cosmos turi daug metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų klijentų

Siuntiniai apdrausti — Pristatymas garantuotas

Gavėjas nieko nemoka

Rašykite arba aplankykite Jums artimiausius mūsų skyrius:
Licensed by Intourist

- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N.Y. 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
- BROOKLYN 21, N. Y. 506 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
- ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Avenue — Tel. LO 2-5941
- LAKEWOOD, N. J. 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N.J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURG 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel.: TR 3-1666
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- CHICAGO 29, Ill, 2439 W. 69th Street — Tel.: WA 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 23, Pa. 530 W. Girard Ave., — Tel. WA 2-4035
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2256
- PASSAIC, N.J., 176 Market St. — Tel.: SR 2-6387
- DETROIT, Mich., 6440 Michigan Avenue — Tel.: TA 5-8050
- VINELAND, N. J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais
- JERSEY CITY, N. J., 75 Bright St. ir kampas Jersey Avenue

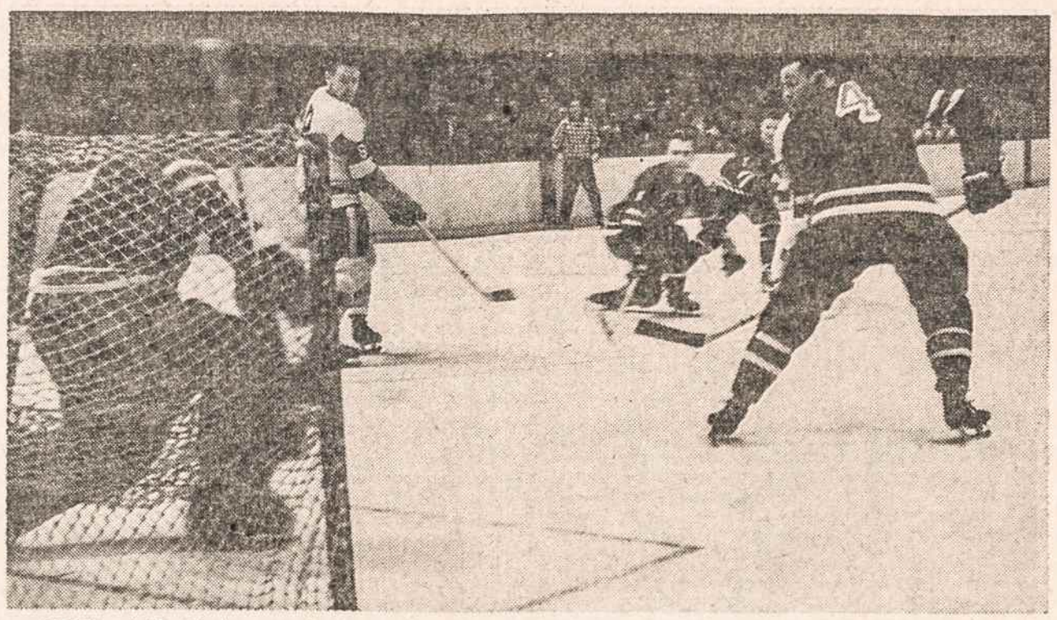

LEDO rutulio (Hockey rungtynės Madison Square Garden tarp Rangers (New York) ir Redwings (Detroit). Laimėjo New Yorkas 8:3 santykiu. Nuotr. V. Maželio

SPORTAS

LAK:Kollsmann SC 3:2 (1:1)

Pereitą sekmadienį mūsų futbolininkai laimėjo du vertingus pirmenybių taškus. Lentelės gale stovįs Kollsmannas betgi parodė nelaukto pasipriešinimo; padėjo ir mūsiškių bejėgiškumas. Gerai, kad laimė buvo mūsų pusėje: abu antrojo kėlinio įvarčiai pasiekti nelauktai keistomis aplinkybėmis.

Mūsiškiai žaidė tokios sudėties: Naronis; Vaitkevičius, Remėza; Stanaitis, Kulys, Mizara; Rafoss, Broner (Vainius II), Klivečka, Butrimas, O'Hara.

Kollsmannas pasiekia pirmą įvartį ir veda 1:0. Klivečka neišnaudoja baudinio, bet neilgai trukus Butrimas iš to paties Klivečkos gero padavimo išlygina 1:1. Antrame kėlinyje mūsiškiai persveria. Priešininko vartininkui nesusigaudant, Butrimas įspraudžia ir antrą įvartį. Rafoss ilgas padavimas, ir kamuolys pro vartininko tarpkojį (!) atsiranda vartuose. Mūsiškiai veda 3:1. Iki rungtynių pabaigos mūsiškiai vyrauja, bet nieko nepeša, nes užsispyrusiai žaidžia dešiniu kraštu. kur visai silpnas Rafoss išleidžia geriausias progas. Po ligos pirmą kartą žaidęs Kulys kiek neužtikrintas. Antras įvartis — jo kaltė. Gynime nustebino veteranas Vaitkevičius, užtikrintai kovojęs prieš kietus Kollsmanno puolikus. Neblogas Stanaitis ir pirmą kartą šį sezoną Mizara.

Jauniai įveikė White Plains 7:0.

Krepšininkai baigminiam žaidimui?

Pereitą ketvirtadienį LAK krepšinio komanda žengė didelį žingsnį baigminių žaidynių link. Mūsiškiai po aštrios kovos įveikė Court Cafe 62-45 ir beveik užsitikrino dalyvavimą baigminiuose žaidimuose. Beli rungtynės su Q5 kovo 23. Jas turėtų lengvai laimėti ir su tuo pačiu Court Cafe. Rungtynės su Court Cafe. buvo įtemptos ir kietos. Antrojo kėlinio gale temperamentams įsisiūbavus, turėta stipresnio pobūdžio susidūrimų. Pasekmė svyravo pirmą kėlinį, kurį priešininkas baigė 24:20 savo naudai. Tik ketvirtame ketvirtyje atletai paspaudė ir laimėjo. Iš gerai sužaidusios komandos minėtini Lepikas ir Gintautas.

Šį šeštadienį LAK žaidžia draugiškas rungtynes su latviais, kurie atrodo, bandys komandą pabaltiečių žaidynėm, įvykstančiom balandžio mėnesį New Yorke. Rungtynės bus Prospect Park YMCA 9th St., Brooklyn, 6 val. vak.

Sekmadienį futbolas

Šį savaitgalį mūsų futbolininkai kovoja visuose frontuose. Šeštadienį 2 val. mažučiai turi draugišką susitikimą su Minerva Hillside Oval, Bellrose, L. I. Jaunučiai žaidžia taip pat draugiškas rungtynes su Eintracht SC 3 val. Astoria, L. I. Sekmadienį jauniai žaidžia pirmenybių rungtynes su Pfaelzer SC. 11:30 val. Logan St. aikštėje, East New York. Rezervinė ir pirmoji žaidžia namie, Bushwick HS aikštėje, Putnam ir Irving Ave. sankryžoje. Rezervinė pirmenybių r. — 12:45 su White Plains. Pirmoji Knickerbocker taurės varžybose priešininku turi italų vienetą Pier Frassoti. Pradžia 2:30 val.

Atletas

LENKIŠKAS KUMPIS

Laikas bėga labai greitai. Velykos jau čia pat. Daugelis rūpestingų šeimininkių jau planuoja, kaip padaryti Velykų šventes maloniai atmintinas. Niekas kitas negali šią Velykų nuotaiką padaryti iškilmingesne, kaip paruošimas Velykų stalo tradiciniu stiliumi, prie kurio susirenka šeima ir draugai.

Nepalyginamai geras lenkiško kumpio skonis reikalauja, kad jis puoštų jūsų stalą. Nebrangus, neperriebus, minkštas, sultingas, gražios spalvos. Dėl šių priežasčių lenkiškas kumpis visų yra mėgiamas.

Todėl mes primename kiekvienai šeimininkei ir užtikriname, būsite patenkintos, jei tuojau pat Velykoms užsisakysite lenkišką kumpį. Tikrasis, importuotas lenkiškas kumpis galima gauti mažais kiekiais šeimoms — 2, 3, 4 ir 5 svarų skardinėse, didesnioms šeimom — 7, 8 ir 9 svarų skardinėse, kurios paženklintos Atalanta, Krakus, Tala ir P. O. M. etikete.

Lenkišką kumpį jūs galite patiekti šiltą ar šaltą, supiaustytą, keptą ar tušytą, kaip užkandžiui taip ir pagrindiniam valgiui.

Mes linkime visiems laimingų Velykų švenčių pasiskaninant lenkišku kumpiu ant jūsų Velykų stalo. (Skelb.)

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Bostonas turės progos matyti geras šachmatų rungtynes šį šeštadienį, kovo 11, popiečio metu lietuvių piliečių klubo trečio aukšto salėj. Bus Rytų apygardos šachmatų pirmenybės, kuriose didžioji kova vyks tarp New Yorko ir Bostono lietuvių. A klasėj bus varžomasi dėl N. Y. inžinierių dovanos. Praeitas rungtynes laimėjo So. Bostono L. Pil. D-jos šachmatų klubas, įveikęs Brooklyno LAK. Svečiai šiuo kart pasiryžę atsigriebti. B klasėje yra įsteigta Rytų apygardos dovana; čia taip pat stiprieji varžovai bus Brooklyno LAK ir Bostono šachmatų klubas. Jaunių varžybose, be Bostono, turėtų pasirodyti dar Hartfordo ir Worcesterio jauniai. Pirmenybes pradės jauniai 11 val. rytą. Komandinės rungtynės prasidės 1 val. popiet. Manome, kad bostoniškiai nepatingės aplankyti šių rungtynių ir padrąsinti savuosius kietose varžybose.

Lietuvių žaidynėse Toronte balandžio 15-16, bus komandinės šachmatų varžybos. **Canadian** Chess Chat skelbia, kad Toronto lyga įveikė Toronto lietuvius 4:2. Anderson laimėjo prieš Vaitonį, pirmoj lentoj. **Montrealio** lietuviai įveikė pr. mėnesį vietos latvius santykiu 6½:1½. Pirmoj lentoj žaidė Ignas Žalys.

*

Maskvoj kovo 15 prasideda revanšo matčas dėl pasaulio čempiono vardo tarp M. Tal (Ryga) ir M. Botviniko (Maskva).

Mylimai mamytei

MIKALINAI ALINSKIENEI

mirus, sūnums Tadui ir Gediminui reiškiame nuoširdžią užuojautą.

V. Dėdinienė, J. Lapurka, Ed. Liogis, St. Vaškys, Z. Zubrys, M. ir V. Žukauskai.

Gediminui ir Tadui Alinskams, jų mylimai mamytei

MIKALINAI ALINSKIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškia

Alg. Vedeckas

ir

Vebeliūnų šeima

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIrginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS — BEER — WINES

SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI

Šeštadieniais ir sekmadieniais griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras

Sav. P. VIŠNIAUSKAS

31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

REPUBLIC

Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chestnut Street New Britain, Conn.

Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street

WORCESTER, MASS

PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsa

51 PROVIDENCE STREET

WORCESTER 4, MASS

PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3865

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

DARBININKO KONCERTAS bus balandžio 9 Webster salėje. Bilietus jau dabar galima įsigyti: Ginkų krautuvėje, Liet. piliečių klube, Jokubaičio gėrimų krautuvėje, Lisauskų krautuvėje, J. Andriušio įstaigoje, pas Šalinskus, J. Pašukonį, J. Gerdvilienę, Sandanavičienę, E. Kašetienę, O. Sijevičienė, O. Panetauskienę, Darbininko administracijoje. Bilietų kainos 3 dol., 2,50 dol. Balkone — 2 dol., studentams ir atėjusiem tik į šokius — 2 dol.

Literatūros vakaras, turėjęs įvykti kovo 12 Apreiškimo parapijos salėje, Faustui Kiršai sirguoliuojant, atidedamas vėlesniam laikui. Vakarą organizavo Liet. Rašytojų D-jos valdyba.

Misijos šv. Jurgio parapijoje užbaigiamos sekmadienį, kovo 12, per 11 val. mišias. Misijoms vadovauja Tėv. Leonardas Andriekus, O. F. M.

Apreiškimo parapijoje misijos prasideda kovo 13 ir tęsis iki 26. Pirmoji savaitė skiriama moterims, antroji vyrams. Pamokslai ir pamaldos vakare 7:30 val. Misijoms vadovauja Tėv. Benediktas Bagdonas, O. F.M.

Tėv. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., kovo 12 - 19 sako pamokslus Elizabetho lietuvių parapijoje, kur vyksta rekolekcijos — šv. Juozapo novena.

Studentų Skautų Sąjungos New Yorko skyrius ruošia jaunųjų dailininkų meno parodą. Dalyvaus jauni lietuviai menininkai iš visos Amerikos. Paroda bus Apreiškimo parapijos salėje kovo 25 nuo 11 iki 5 val. popiet, kovo 26 nuo 12 iki 5 val. popiet.

Ieškoma 3 kambarių viengungiui su maudyne ir virtuve. Rašyti: A. Kaupas, 201 York St. Brooklyn, 1, N. Y.

Parduodamas gražus 8 šeimų mūrinis namas su naujai įvestu apšildymu ir šiltu vandeniu Williamsburgo sekcijoj. Pirkėjui yra laisvas butas. Išsimokėjimo sąlygos labai patogios. Teirautis EV 7-3452.

Išnuomojamas su pilnu apstatymu kambarys, jei reikalinga, ir su garažu, Maspetho apylinkėje. Skambinti telef. HY 7-6812.

Išnuomojami 5 šviesūs kambariai lietuvių parapijų rajone. Geras susisiekimas su visa apylinke. Kambariai turi visus įrengimus. Nuomos kaina prieinama. Adresas: 48 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y., tel. ST 2-9843.

PAGERBTAS PROF. K. V. BANAITIS

Kazimieras Viktoras Banaitis, kompozitorius, buvęs Kauno konservatorijos direktorius, kovo 4 susilaukė 65 metų amžiaus. Nors muzikas dabar gyvena tyliai, užsidaręs savo brolio Broniaus ir Irenos Banaičių šeimoje, Brooklyne, bet tą dieną jį aplankė būrelis muzikų bei kultūrininkų pasidžiaugti jo darbais, pasveikinti ir palinkėti geriausios sėkmės. Atsilankė Vl. Baltrušaitis su žmona, J. Žukas su žmona, Vincė Jonuškaitė, Gr. Matulaitytė, dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, A. Tysliavienė, prof. Kanauka. Įteikta dovanų ir gėlių.

Sukaktuvininką sveikino telefonu: Lietuvos gen. konsulas J. Budrys, Čiurlionio ansamblio vadovas A. Mikulskis, telegramomis bei laiškais: Vyrų choras Chicagoje, kun. B. Chomskis, Jeron. Kačinskas, Julius Gaidelis, Izidorius Vasyliūnas, Tadas ir Valentina Kojeliai, poetas Faustas Kirša, Salomėja ir Vytautas Valiukai, JAV Tarybos pirm. J. Šlepetys, A. Visminas ir k.

K. V. Banaitis jau kuris laikas sirguliuoja ir negali atsidėti kūrybai. Šiuo metu Vyrų choras Chicagoje rengiasi statyti jo operą "Jūratė ir Kastytis".

Kazimieras ir Ona Bačianskai atšventė vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Kazys kovo 1 šventė gimtadienį, o kovo 4 — vardines. Ta proga kovo 5 savo namuose, 1720 Madison St., suruošė pokylį, į kurį pakvietė draugų ne tik iš apylinkės, bet ir iš L. I., Paterson, N. J. Jiems įteikta gražių dovanų, palinkėta ilgiausių metų.

Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas šaukiamas kovo 15, trečiadienį, 8 val. vak. Apreiškimo par. salėje. Visos narės prašomos dalyvauti.

Dr. O. Labanauskaitės paskaitą ruošia Katalikių Moterų Sąjungos skyrius kovo 19, sekmadienį, 12 val. Apreiškimo par. salėje, tuojau po sumos. Bus svarstomi aktualūs šios dienos lietuviškos šeimos klausimai. Visos moterys maloniai kviečiamos dalyvauti. Visoms gerai žinoma, kaip svarbios šiandien yra lietuviškos katalikiškos šeimos problemos.

"Kanarėlė", K. Ostrausko 3 v. drama, bus vaidinama gegužės 6 d. 8 val. vak. Van Wyck Junior High School salėje, Jamaica, N. Y. Režisuoja V. Valiukas; dekoracijos dail. R. Viesulo. Vaidina L. Karmazinas, K. Vasiliauskas, V. Valiukas, L. Vasiliauskaitė ir kiti. Spektaklį administruoja Z. Jurys.

PROF. K. V. BANAITĮ pagerbiant jo 65 metų sukakties proga: iš k. į d.: I. Banaitienė ir E Baltrušaitienė (apačioje), prof. V. Kanauka, V. Jonuškaitė, prof. K. V. Kanaitis, Gr. Matulaitytė, J. Žukas, P. Jurkus, A. Vitkauskaitė - Merker, Vl. Baltrušaitis, I. Tysliavienė. Nuotr. V. Maželio.

NEW YORKO DIENRAŠČIAI APIE "PENKIS STULPUS"

New Yorko dienraščių nuomonės apie A. Landsbergio dramą "Five Posts", kurios premjera įvyko kovo 5, buvo labai nevienodos.

"Journal American" kritikas J. McLain rašo, kad "naujas vaidinimas ir daug žadančio gyvybingumo naujas autorius buvo pristatyti Gate teatre ... Dramos turinys rutuliojamas vykusiai ir apgalvotai ... Šis penktas vaidinimas Gate repertuaro sezone yra girtinas praėjusių pastatymų pasekėjas. Apie Landsbergį mes turėtumėm vėl išgirsti ir labai palankiai".

Teigiamai "Five Posts" vertina ir N. Y. World Telegram kritikas F. Aston. Jis taip aptaria dramos idėją: "Nors Landsbergis rašo apie beviltišką situaciją, jis nėra be vilties. Jis mena, kad žmogaus kilnumo bakterijos galbūt nesunaikinamos" ... Aston'as randa veikale "daug svarbos".

Neigiamai į "Five Posts" atsiliepė N.Y. Times ir N.Y.H. Tribune kritikai A. Gelb ir F. Kupferberg. Pirmasai tvirtina, kad nors vaidinimo tema yra tikrai "tragiška ir universali", autorius nesugeba jos išreikšti. Mr. Gelb taip pat kritikuoja "bene įmantriausią anglų prozą bet kada girdėtą Off-Broadway". H. Kupferberg prikiša vaidinimui "palaidumą ir nedisciplinuotumą". Anot jo, autorius perkrauna dramą daugeliu požiūrių.

Tarp tų dviejų priešingų polių stovi N. Y. Post recenzentė F. Herridge. Jos nuomone: "Toksai vaidinimas gali būti labai gerbiamas universitetiniuose sluoksniuose, bet greičiausiai bus perdaug nuobodus eiliniam žiūrovui".

Apie vaidybą, režisūrą ir dekoracijas dienraščiai atsiliepia palankiai, išskyrus keletą priekaištų N.Y.Times ir Tribune. Visi laikraščiai vienbalsiai iškelia J. Boley-Bolevičiaus "meistriškai" sukurtą Tardytojo portretą.

Lietuvių visuomenė raginama apsilankyti į "Five Posts" šią savaitę, nes sekmadienio, kovo 12, vakarinis spektaklis jau gali būti paskutiniuoju.

F. P.

Mirusieji

Liudvikas Stačkus, 55 metų, gyv. 300 W. 23rd St., New-York City, mirė vasario 19. Paliko tris seseris. Palaidotas šv. Jono kapinėse.

Jonas Robertson, 50 metų, gyv. 268 Fountain St., Brooklyn, N. Y., širdies smūgio ištiktas mirė vasario 17. Paliko liūdinčią žmoną Anelę Balkūnaitę. Palaidotas National kapinėse, Long Island, N. Y. Velionis 25 metus tarnavo JAV karo laivyne.

Konstantinas Masenas, 85 metų, gyv. Ozone Park, N. Y., mirė kovo 5. Paliko žmoną Uršulę ir vaikus su šeimomis. Palaidotas šv. Karolio kapinėse.

Jurgis Mažeika, 84 metų, iš Brooklyno, mirė kovo 4. Paliko dukterį ir sūnų. Palaidotas Švč. Trejybės kapinėse.

Visiems patarnavo Šalinskų laidojimo įstaiga.

Naujiena Atletų klube

Šį šeštadienį Lietuvių Atletų Klubo salėje sporto sekcijai rengiant, bus dailaus žodžio bei literatūros vakaras. Vakare dalyvauja rašytojai Tysliava, Žitkevičius, Rūtenis ir k. Tokio pobūdžio parengimas L AK įdomi pirmiena. Pradžia 8 val. vak. Įėjimas visiems laisvas.

New Yorko Lietuvių Taryba nuoširdžiausiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie Vasario 16 minėjimo ir paaukojusiems Lietuvos laisvinimo reikalams. Prašome atsiųsti savo auką tuos, kurie dar nėra to padarę. Aukas prašome siųsti šiuo adresu: Lithuanian American Council of New York, 233 Broadway, Room 3012, New York, N.Y.

BALFO vakare kovo 18 dramoje "Nežinomoji" Rasa Liškauskaitė — žaklinos rolėje.

BOSTONO ŽINIOS

Kur studijuoti? Bostono studentai ateitininkai šeštadienį, kovo 25, 5 val. Taut. Namuose E. 4th St., ruošia supažindinimą su apylinkės universitetais. Bus atstovaujami visi Bostono apylinkės universitetai ir kolegijos. Kviečiami visi vyresnių klasių moksleiviai.

Šv. Petro parapijos jaunimas kovo 5 prisiminė šv. Kazimierą. Jaunimo organizacijos 10 val. ryto dalyvavo mišiose, kurias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Z. Žuromskis. Po pamaldų buvo jaunimo pusryčiai, kurių metu kalbėjo visų organizacijų atstovai, o meninę dalį atliko CYO benas. Dalyvavo apie 200 parapijos jaunimo.

Parapijos CYO benas kovo 3 aplankė sergančių veteranų ligoninę Brockton, Mass., ir davė jiems koncertą.

40 valandų atlaidai bus kovo 17, 18 ir 19. Pradedami kovo 17 d. 8 val. ryte. Pamaldos bus rytais 9 val. ir vakarais 7:30 val. (Užbaigiami kovo 19 d. 3 val. popiet).

Lietuvių mokytojų pobūvis buvo kovo 5 Tautinės Sąjungos namuose. Surengė Lietuvių Mokytojų Draugija. Pirmiausia buvo pagerbta miręs valdybos narys a. a. Valentinas Vakauza. Pirmininkas K. Mockus toliau nusakė šiandieninės lituanistikos mokyklos sunkumus ir laimėjimus, pabrėždamas, kad mūsų mokykla jau pajėgia prisiauginti naujų mokytojų pradžios mokyklai. Kyla klausimas, kas bus su vyresniųjų klasių lituanistais. O pradžios mokykloj pas mus jau dirba ir buvusios mūsų mokinės, kurios prie čia gimusių vaikų moka gerai prisitaikinti. Atsimintina, kad pas mus iš 27 pirmo skyriaus mokinių 11 yra čia gimusių tėvų vaikai. Ižd. J. Vaičaičio pranešimas apie draugijos pradžios mokyklai išleistus vadovėlius: Kregždutę ir Naujuosius skaitymus. Jie jau išplatinti ir sėkmingai panaudoti mokyklose. Išsibaigusių vietoje leidžiami nauji kitų leidėjų. Visos leidimo sąskaitos apmokėtos, o kasoje turimas 1,000 dolerių manoma paaukoti kuriai nors pastoviai lietuviškų vadovėlių leidyklai. Pernykštė valdyba papildyta A. Vakauziene. Nuoširdžiai apie mokytoją idealistą kalbėjo prof. I. Končius, o humoro pažėrė Antanas Gustaitis, kandžiai grybštelėdamas mokytojų ir šiaip visuomenės ydas. Aktorius J. Jašinskas paskaitė ištrauką iš M. Katiliškio "Miškais ateina ruduo". Vaišes parengė Šmitienė ir Venckuvienė.

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVAŠKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVĖS

galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikam lovutės, virtuvės reikmenys ir k.

LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKĄ, pratęsti prenumeratą arba užsisakyti naujai.

VAITKUS FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORK N. Y.

WILLIAM J. DRAKE — DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
Tel.: HIckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRŪNAS - BALTON — Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

Med. Dr. Joseph J. Zabner
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Vėl pradėjo praktiką
144 Kent St., Brooklyn 22, N. Y.
(IND GG Line Green Point stotis)
Priėmimo valandos — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 5:30 - 7:00 vak.; šeštadieniais 10-12 diena.

ŠEŠTADIENĮ, KOVO 25, 1961, rengiamas vakaras
ČIURLIONIO PASAULIS
50 METŲ MIRTIES SUKAKTUVIŲ PROGA
PROGRAMOJE:
Pianistas ANDRIUS KUPREVIČIUS
Dr. KOSTAS OSTRAUSKAS
ALEXIS RANNIT
Vakaras įvyksta CARNEGIE ENDOWMENT SALĖJE, U. N. Plaza ir 46th Street
PO PROGRAMOS UŽKANDŽIAI SU KAVA
Bilietus iš anksto galima įsigyti skambinant LA 8-2231 N. Valaitienei
Pradžia 6 val. vakare Įėjimas 3.00 dol.
Rengia Šviesos ir Santaros Filisterių New Yorko Skyrius, globoja Balfas

AR JŪS NEPERMOKATE
už savo automobilio apdraudą?
Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.
Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:
Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.
Kreipkitės:
ALBERT F. PETERS (Petrauskas)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 3-1477
NAMŲ ADRESAS
106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.